

SPRIEDUMS

Latvijas tautas vārdā

Rīgā

2011.gada 6.maijā

Administratīvā apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja L.Vīnkalna,
tiesneses I.Amona un K.Krastiņa,

piedaloties pieteicējas SIA „Elkor Trade” (tagadējais nosaukums – SIA „Fosneks”) pārstāvei *A.O.*, pieteicējas SIA „RD Elektroniks” (tagadējais nosaukums – maksātnespējīgā SIA „GP 2011”) pārstāvim *M.S.* un atbildētājas Konkurences padomes pārstāvjiem *M.S.* un *M.B.*,

atklātās tiesas sēdēs izskatīja administratīvo lietu daļā, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „Elkor Trade” (tagadējais nosaukums SIA „Fosneks”) un SIA „RD Elektroniks” (tagadējais nosaukums – maksātnespējīgā SIA „GP 2011”) pieteikumiem par Konkurences padomes 2009.gada 30.oktobra lēmumu Nr.E02-40 (protokols Nr.43, 2.§) „Par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu”.

Aprakstošā daļa

[1] Ar Konkurences padomes (turpmāk arī – atbildētāja) 2009.gada 30.oktobra lēmumu Nr.E02-40 (protokols Nr.43, 2.§) „Par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu” (turpmāk arī – Lēmums): 1) konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 3.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpums un Eiropas Kopienas dibināšanas līguma (turpmāk – EKL) 81.panta pirmās daļas pārkāpums SIA „Samsung Electronics Baltics”, SIA „RD Elektroniks”, SIA „Proks”, SIA „Elkor Trade” un SIA „Rota un K” (turpmāk visas kopā arī – līdzpieteicējas) darbībās; 2) uzlikts līdzpieteicējam tiesiskais pienākums trīs mēnešu laikā no Lēmuma pieņemšanas dienas izstrādāt tā 8.punktā minētos korporatīvos konkurences tiesību ievērošanas noteikumus, iepazīstinot ar šiem noteikumiem darbiniekus, un desmit dienu laikā pēc minētā trīs mēnešu termiņa notecējuma korporatīvos konkurences tiesību ievērošanas noteikumus iesniegt atbildētājam; 3) uzlikts SIA „Samsung Electronics Baltics” naudas sods Ls 4 099 942,75 apmērā; 4) uzlikts SIA „RD

Elektroniks” naudas sods Ls 1 442 524,54 apmērā; 5) uzlikts SIA „Proks” naudas sods Ls 267 529,53 apmērā; 6) uzlikts SIA „Elkor Trade” naudas sods Ls 541 920,38 apmērā; 7) uzlikts SIA „Rota un K” naudas sods Ls 270 718,07 apmērā.

[2] 2009.gada 3.decembrī Administratīvajā apgabaltiesā saņemts SIA „RD Elektroniks” pieteikums un ierosināta administratīvā lieta Nr.A43006409 par Lēmuma atcelšanu daļā, ar kuru konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 3.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpums un EKL 81.panta pirmās daļas pārkāpums SIA „RD Elektroniks” darbībā; uzlikts SIA „RD Elektroniks” tiesiskais pienākums trīs mēnešu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas izstrādāt lēmuma 8.punktā minētos korporatīvos konkurences tiesību ievērošanas noteikumus, iepazīstinot ar šiem noteikumiem darbiniekus, un desmit dienu laikā pēc minētā trīs mēnešu termiņa notecējuma korporatīvos konkurences tiesību ievērošanas noteikumus iesniegt Konkurences padomei; kā arī uzlikts SIA „RD Elektroniks” naudas sods Ls 1 442 524,54 apmērā.

Pieteikums pamatots šādi.

[2.1] Atbildētāja SIA „RD Elektroniks” liegusi izgatavot vairāku pieprasīto dokumentu kopijas, pamatojoties uz to, ka tie satur konfidenciālu informāciju, kaut gan lietas materiāliem nebija pievienoti dokumenti, ka šai informācijai vai kādai tās daļai noteikts ierobežotas pieejamības informācijas statuss. Turklāt lietas materiālos tie bija pieejami neaizklātā veidā un SIA „RD Elektroniks” bija iespēja ar tiem iepazīties, bet ar to saturu uz vietas Konkurences padomes telpās SIA „RD Elektroniks” nespēja iepazīties tikai to lielā apjoma dēļ. Tā kā SIA „RD Elektroniks” apzinājās, ka nespēs ievērot Konkurences likuma 26.panta septītajā daļā noteikto termiņu, lai pilnībā iepazītos ar lietas materiāliem, izteiktu viedokli un sagatavotu papildu informāciju, tad SIA „RD Elektroniks” lūdza pagarināt šo termiņu. Atbildētāja norādīja, ka likums neparedz šādu iespēju, kas savukārt tai deva tiesības neņemt vērā SIA „RD Elektroniks” sniegto informāciju. Tādējādi atbildētāja nav nodrošinājusi tai Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 62.panta pirmajā daļā noteiktā pienākuma izpildi.

Tā kā ar atbildētājas 2009.gada 1.aprīļa lēmumu Nr.13 lietā tika pagarināts lēmuma pieņemšanas termiņš, tad SIA „RD Elektroniks” iesniedza sūdzību atbildētājam par tās amatpersonu rīcību lietā, lūdzot nodrošināt iespēju iepazīties ar visiem lietas materiāliem, kuriem nav noteikts ierobežotas pieejamības informācijas statuss, kā arī pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu šajā lietā. Lai gan atbildētāja šo sūdzību daļēji apmierināja, tomēr pēc būtības pārkāpts APL 14.¹pants, kas ir īpaši būtiski, jo lietas materiālos ir daudz informācijas, kas SIA „RD Elektroniks” iepriekš nebija zināma un par ko tā nebija uzklautāta. Šos SIA „RD Elektroniks” argumentus atbildētāja Lēmuma 6.sadaļā nav minējusi un līdz ar to arī analizējusi.

[2.2] SIA „Samsung Electronics Baltics” līgumā ar SIA „RD Elektroniks” nav iekļauts noteikums, ka pircējs nodrošina, ka viņa klienti – produktu pircēji – ir informēti un ievēro noteikumu par produktu tirdzniecību Latvijā. Nevienā SIA „RD Elektroniks” līgumā ar tā sadarbības partneriem nav iekļauti arī ierobežojumi, kas vērsti pret brīvu tirdzniecību un konkurenci, kas liecinātu, ka SIA „RD Elektroniks” veikusi darbības attiecībā uz teritorijas vai tālāk pārdošanas cenas noteikšanu. Arī attiecībā uz Korejas Republikas korporācijas Samsung ražojuma preču iepirkšanu no citām personām SIA „Samsung Electronics Baltics” nav likusi SIA „RD Elektroniks” šķēršļus, kā arī SIA „RD Elektroniks” nav slēpusi no tās informāciju, ka ir pirkusi preces no citiem piegādātājiem.

Interpretējot 2008.gada 25.februāra pirkuma līguma 2.2.punkta noteikumus, jāpiemēro ne tikai gramatiskā, bet arī sistēmiskā un teleoloģiskā interpretācijas metode. Puses 2.4.punktā vienojās, ka līgums neaizkavē nevienu no tām pirkt produktus no citas personas un pārdot produktus jebkurai citai personai. SIA „RD Elektroniks” ir pirkusi un pārdevusi preces bez jebkādiem teritoriāliem ierobežojumiem. Lai novērstu līguma kļūdainas interpretācijas iespējas, puses 2009.gada 29.janvārī noslēdza vienošanos, ar kuru 2008.gada 25.februāra pirkuma līguma 2.2.punkts atzīts par spēkā neesošu no līguma noslēgšanas dienas.

Nepastāv strīds par to, ka pirkuma līguma, kas slēgts starp SIA „RD Elektroniks” un SIA „Samsung Electronics Baltics” par Korejas Republikas korporācijas Samsung ražojuma preču iegādi, redakcija būtiski atšķiras no citu līdzīgu pirkuma līgumu redakcijām starp lietas dalībniekiem. Šos argumentus atbildētāja noklusē, pārkāpjot APL 67.panta otrās daļas 4.punktu.

[2.3] Apgalvojums, ka „SIA „Samsung Electronics Baltics” ir Samsung Electronics Co. Ltd. meitas uzņēmums un ekskluzīvs Samsung preču izplatītājs Baltijas valstīs”, ir kļūdainis, jo 2008.gada 1.janvāra līguma („Distributorship Agreement”), kas noslēgts starp SIA „Samsung Electronics Baltics” kā preču izplatītāju un Korejas Republikas korporāciju Samsung Electronics Co. Ltd. kā ražotāju, 2.punktā noteikts, ka Korejas Republikas korporācija Samsung Electronics Co. Ltd. ieceļ SIA „Samsung Electronics Baltics” par neekskluzīvu preču izplatītāju. Kļūdainās prezumpcijas rezultātā radusies pārliecība par SIA „Samsung Electronics Baltics” un tās importēto preču vairumtirgotāju (SIA „RD Elektroniks”, SIA „Proks”, SIA „Elkor Trade” un SIA „Rota un K”) tirgus varu un spēju noslēgt un īstenot vienošanos, kuras ne tikai mērķis, bet arī sekas ir konkurences ierobežošana, kavēšana un deformēšana. Arī šos argumentus atbildētāja noklusē.

[2.4] Iepazīstoties ar darbinieku paskaidrojumiem, noskaidrots, ka elektroniskā pasta vēstuļu nosūtīšanas mērķis bija informācijas apmaiņa par interneta veikaliem, par kuriem pastāvēja aizdomas, ka tie veic darbības, maldinot patērētājus un veicot negodīgu komercpraksi. Darbinieki norādīja, ka atsevišķi interneta veikali, piedāvājot patērētājiem iegādāties kādu

noteiktu preču grupu produkciju, to piedāvā savās interneta mājas lapās, nespējot tās realizēt patērētājiem. Proti, tiek piedāvāta ļoti zema cena, bet, izsakot vēlēšanos iegādāties kādu no, piemēram, Samsung televizoriem, izrādās, ka tos šis veikals nemaz nevar pārdot. Tādējādi patērētāji tiek maldināti, pārkāpjot Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma 11.panta 1.punkta 5.apakšpunktu. Šīs cenas vairākos gadījumos ir pat zemākas par tām, par kādām SIA „RD Elektroniks” kā vairumtirgotājs pērk šo precis no dažādiem piegādātājiem. Tādējādi tiek veiktas darbības, kas saskaņā ar Konkurences likuma 18.panta pirmo daļu ir aizliegtas.

Lai gan informācijas apmaiņu par „melnajā sarakstā” iekļaujamajiem interneta veikaliem SIA „RD Elektroniks” darbinieki nav veikuši tās uzdevumā, tomēr šāda rīcība nav vērtējama kā Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punkta pārkāpums, kuras sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana. Arī šos argumentus atbildētāja noklusē.

[2.5] SIA „Samsung Electronics Baltics” cenu lapās norādītās cenas uztvertas kā rekomendētās, nevis kā fiksētās vai minimālās cenas, par ko liecina informācija par SIA „RD Elektroniks” pārdoto Samsung televizoru vidējām mēneša cenām. Tā pierāda arī to, ka SIA „RD Elektroniks” brīvi noteikusi vairumtirdzniecības cenas. SIA „RD Elektroniks” nekad nav pieprasījusi no interneta veikaliem informāciju par tālākpārdošanas cenām, ko tā varētu arī pārbaudīt, iepazīstoties ar grāmatvedības uzskaites dokumentiem, bet nav darījusi. E-pastos atrodamas tikai atsevišķu darbinieku idejas, bet ne informācija, ka ir notikusi faktiskā rīcība, īpaši kādu sankciju piemērošana (atteikums pārdot preces vai veikt garantijas remontu).

No lietas materiāliem secināms, ka faktiskā rīcība attiecībā uz sankciju piemērošanu izpaudusies kā „melnā saraksta” sastādīšana, un no e-pasta sarakstes konstatējams, ka pieminēti vairāk kā 40 „pretendenti”, kas iekļaujami „melnajā sarakstā”. Tomēr SIA „RD Elektroniks” 2008.gadā noslēgti līgumi par preču pārdošanu tikai ar 19 no tiem, un nevienam no potenciāliem preču pircējiem tā nekad nav atteikusi noslēgt līgumu. Tā kā SIA „RD Elektroniks” neveic Samsung preču garantijas remontu, nav pamata arī apgalvot, ka viens no tās piemēroto sankciju veidiem varētu būt atteikums veikt garantijas remontu. Arī šos argumentus atbildētāja noklusē, neanalizē iesniegtos pierādījumus, kā arī nereaģē uz piedāvājumu papildus iesniegt līgumus un pavadzīmes.

[2.6] Latvijas vai trīs Baltijas valstu teritorija nav noslēgta telpa, kurā Korejas Republikas korporācijas Samsung ražojuma preces tālākpārdošanai vairumtirdzniecībā piedāvā tikai SIA „Samsung Electronics Baltics”, kura kopīgi ar pārējām līdzpieteicējām ir spējīga likt šķēršļus un liegt citiem importētājiem piedāvāt šīs preces tālākpārdošanai pēc to ieskata attiecībā uz cenu un teritoriju. No Korejas Republikas korporācijas Samsung ražojuma preču piedāvājumiem no dažādu valstu potenciāliem

piegādātājiem secināms, ka nav iespējams pircējiem liegt iespēju nopirkt šīs preces tālākpārdošanai Latvijas teritorijā.

[2.7] Vērā ņemami 2009.gada 9.septembrī publiskotie ES mēroga izmeklēšanas rezultāti par maldinošu reklāmu un negodīgu komercpraksi tīmekļa vietnēs, kuri liecina, ka 55% izmeklēšanā iekļauto tīmekļa vietņu pieļauj pārkāpumus, sniedzot maldinošu informāciju par patērētāju tiesībām un preces kopējo cenu vai arī norādot nepilnīgu tirgotāja kontaktinformāciju. Sastādīti ir tādu elektronikas preču interneta veikalu paraugi, kas ievēro vai pārkāpj patērētāju tiesības. Proti, ir izveidots kas līdzīgs „baltajiem” un „melnajiem” sarakstiem. Tādējādi bija jāvērtē, vai sabiedrības interesēs ir atbalstīt maldinošu reklāmu un negodīgu komercpraksi tīmekļa vietnēs, kurās, šķietami, tiek piedāvāta gala pircējam izdevīga (zema) cena.

[2.8] Lēmuma izdošanas procesā pieļauti būtiski procesuālie pārkāpumi, jo nav izvērtēti un atspēkoti SIA „RD Elektroniks” argumenti. Kā atzinis Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments (turpmāk – Senāts) 2005.gada 15.marta spriedumā lietā Nr.SKA-59, ja netiek uzklauti argumenti, kas attiecas uz lietu, tiek pārkāpts arī administratīvā akta pamatojuma princips, jo iestāde nepamato, kāpēc attiecīgie argumenti netiek ņemti vērā. Ja procesuālais pārkāpums ir tik nozīmīgs, ka varēja ietekmēt administratīvā akta saturu, tiesa šādu administratīvo aktu var atcelt, nevērtējot materiālo tiesību normu ievērošanu. Citiem vārdiem, ja iestāde administratīvā akta sagatavošanas un izdošanas procesā ir pieļāvusi būtiskas procesuālās kļūdas, tiesa nevar paļauties, ka faktiskie apstākļi ir konstatēti pareizi. Tiesai nav iespējams pārbaudīt, vai tiesību normā paredzētajām tiesiskajām sekām konkrētajā gadījumā bija vai nebija jāiestājas.

[2.9] SIA „RD Elektroniks”, SIA „Proks”, SIA „Elkor Trade” un SIA „Rota un K” kopējā tirgus daļa mājsaimniecības elektronisko preču vairumtirdzniecības tirgū Baltijas valstīs, ko ietekmējusi (var ietekmēt) izvērtējamā horizontālā vienošanās, ir 2,96 – 3,46%. Gadījumā, ja šis tirgus ir plašāks par trīs Baltijas valstīm, tad šī tirgus daļa vispār kļūst niecīga.

Atbildētāja pārāk šauri noteikusi ģeogrāfisko tirgu, jo SIA „RD Elektroniks” ieskatā tas ir ES. Turklāt no lietas materiāliem redzams, ka tās ietvaros konkrētais tirgus ir nevis mājsaimniecības elektronisko preču vairumtirdzniecības tirgus vismaz trīs Baltijas valstīs, bet Samsung televizoru vairumtirdzniecības tirgus Latvijā specifiskā segmentā „interneta veikali”. Tā kā atbildētāja nav konsekventi pieturējusies pie sākotnēji definētā konkrēta tirgus, tas ir atstājis ietekmi uz lietas apstākļu un līdzpieteicēju darbību juridisko novērtējumu.

[2.10] Lēmuma 4.1.punktā norādītais 2008.gada 28.novembrī saņemtais Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes eksperta atzinums vērtējams kritiski, jo nav saprotams, kā no *K.K.* izņemtā datora izkopētajā elektroniskajā sarakstē var tikt atrasti sūtījumi, kuru nosūtītāju un saņēmēju vidū nav *K.K.* No vēstules satura izriet, ka tās autors ir kāds, kas sevi

apzīmē ar „internetnieks” un parakstās ar „K”, lai gan sūtītājs ir kāds SIA „Samsung Electronics Baltics” darbinieks *J.M.* Līdzīgi arī no *K.K.* izņemtā datora izkopētajā elektroniskajā sarakstē, kas datēta ar 2008.gada 28.februāri, nosūtītāju un saņēmēju vidū nav *K.K.* Savukārt no e-pastu sarakstes, kuru atbildētāja izmantojusi kā pierādījumus lietā, konstatējams, ka starp e-pasta sūtītājiem nav neviena SIA „RD Elektroniks” darbinieka, kurš būtu tiesīgs pārstāvēt to un rīkoties tās vārdā un interesēs. Nevienam no SIA „RD Elektroniks” darbiniekiem nav bijušas likumīgas tiesības: ne Darba likumā noteiktajā kārtībā uz darba līguma pamata; ne uz Civillikuma noteikumu pamata par svešu lietu pārziņu; ne atbilstoši Komerclikuma noteikumiem par pārstāvību; kā arī ne uz cita tiesiska pamata veikt darbības, kuras varētu tikt novērtētas kā vienošanās SIA „RD Elektroniks” vārdā par kopēju uzvedību tirgū. Lēmumā nav norādīts, ka „darbinieka vainas” identificēšanai ar „uzņēmuma vainu” normatīvā regulējuma trūkuma rezultātā piemērots vispārējais tiesību princips.

[2.11] Senāts 2005.gada 1.marta spriedumā lietā Nr.SKA-42 norādījis, ka pirms (iestāde) pieņem lēmumu, tai jākonstatē tādi faktiskie apstākļi, kas atbilst tiesību normā noteiktajam tiesiskajam sastāvam, un šie faktiskie apstākļi arī jānorāda administratīvajā aktā. SIA „RD Elektroniks” nav veikusi darbības (nepastāv tādi faktiskie apstākļi), kuras satur Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 3.punktā un EKL 81.panta pirmajā daļā noteikto pārkāpumu tiesisko sastāvu pazīmes.

[2.12] Atbildētāja nav ievērojusi APL 66.pantā noteikto lietderības apsvērumu saturu. Lēmuma izdošanas nepieciešamība pamatota ar to, ka pastāv sistēma tā saukto „interneta veikalu” saimnieciskās darbības ietekmēšanai attiecībā uz Samsung preču tirdzniecību, liedzot vai traucējot patstāvīgi, brīvi noteikt tālākpārdošanas cenas. Attiecīgi Lēmumam jānodrošina izplatītāju un interneta veikalu savstarpējo konkurenci, kuras rezultātā labumu gūs gala patērētājs. Ja par Lēmuma kā tāda nepieciešamību var diskutēt, tad ar to uzlikto tiesisko pienākumu piemērotība un atbilstība, salīdzinot ar privātpersonas tiesību aizskārumu un sabiedrības interešu guvumu, ir nesamērojama. Pārdodot preci, faktiski nav iespējams fiksēt tās tālākpārdošanas veidu, un Lēmums neietekmēs SIA „RD Elektroniks” vairumtirdzniecības cenas, un maz ticams, ka tā rezultātā labumu gūs gala patērētājs, jo atbildētājas uzliktais naudas sods Ls 1 442 524,54 apmērā spiedīs celt cenas, lai neiestātos maksātnešpēja.

[2.13] Lai noskaidrotu, vai pēc būtības tika izslēgta vai katrā ziņā būtiski ierobežota izplatītāju (līdzpieteicēju) un interneta veikalu (pircēju) savstarpējā konkurence un rezultātā arī labums, ko gūst gala patērētājs no patiesas konkurences apstākļos noteiktām cenām, ir nepieciešams pārlicināties, vai apskatāmajā laika periodā „interneta veikali” tirgoja Samsung ražojuma preces, ievērojot SIA „Samsung Electronics Baltics” rekomendētās minimālās mazumtirdzniecības cenas „interneta veikalos”. Šo būtisko apstākli atbildētāja nav noskaidrojusi. Pēc SIA „RD Elektroniks” rīcībā esošām neoficiālām ziņām 84 komercsabiedrības, kuras

pirka no SIA „RD Elektroniks” Samsung elektropreces, tās ir tirgojušas par tirgus cenu, kura ir mazāka par rekomendētajām, t.i., pēc sava ieskata. Tiesai atbilstoši APL 169.pantam šīm komercsabiedrībām būtu jāpieprasa kases aparātu čeku lentes par Samsung sadzīves elektrotehnikas pārdošanu mazumtirdzniecībā 2007.-2008.gadā, no kurām būs redzams, par kādu cenu attiecīgā laika periodā mazumtirdzniecībā tika tirgotas Samsung preces.

[3] Paskaidrojumos Administratīvajai apgabaltiesai atbildētāja norāda, ka SIA „RD Elektroniks” pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz šādiem argumentiem.

[3.1] Likums nenosaka, kāda veida informācija ietverama paziņojumā par to, ka ir savākti fakti lēmuma pieņemšanai. Atbildētāja, vadoties no APL ietvertajiem principiem un tiesību normu (61. un 62.pants) regulējuma, kas saistīti ar personas procesuālo tiesību ievērošanu, šādā paziņojumā norāda pierādījumus, kurus tā uzskata par būtiskiem pārkāpuma konstatēšanai katras konkrētas personas darbībās. SIA „RD Elektroniks” iebilda, ka tai ir liegta iespēja izgatavot kopijas no atbildētājas vēstulēm par lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanu, kas adresētas pārējiem lietas dalībniekiem. Atbilstoši Konkurences likuma 26.panta sestajai un septītajai daļai atbildētāja nodrošināja SIA „RD Elektroniks” tiesības iepazīties ar lietā esošajiem pierādījumiem, izteikt viedokli un sniegt papildu informāciju. Vēstule par lēmuma pieņemšanai nepieciešamo faktu konstatēšanu pati par sevi nav pierādījums lietā, tā ir dokuments, kurā ietverts lietas izmeklēšanā iegūto pamata pierādījumu kopsavilkums un pamata secinājumi, kas attiecināmi uz konkrētu personu un kas pēc atbildētājas viedokļa liecina par konkrētas personas atbildību par iespējamu Konkurences likuma pārkāpumu. Atbildētājai nav pienākums izsniegt vēstuli, kas adresētas pārējiem lietas dalībniekiem, kopijas.

Realizējot labu pārvaldību un nodrošinot pārējo līdzpieteicēju tiesisko interešu aizsardzību, atbildētāja, pirms izsniegt SIA „RD Elektroniks” pārējiem lietas dalībniekiem adresēto paziņojumu kopijas, noskaidroja to viedokļus un atkarībā no tiem SIA „RD Elektroniks” izsniedza kopijas. Minētais neietekmēja SIA „RD Elektroniks” tiesības uz aizstāvību un viedokļa paušanu par pierādījumiem, kas norādīja uz tās vainu inkriminētajā pārkāpumā. Turklāt APL 61.pantā paredzētās tiesības neaptver informāciju, kas saskaņā ar APL 54.panta otro daļu vai citiem normatīvajiem aktiem nav izpaužama.

[3.2] Atbildētāja nav pieļāvusi paviršību, jo SIA „RD Elektroniks” iebildumi vērtēti Lēmumā. SIA „Samsung Electronics Baltics” un vairumtirgotāju noslēgto pārdošanas līgumu 2.2.punkts pats par sevi satur tādus noteikumus, kas ir vērsti uz teritoriju sadali un tirdzniecības starp dalībvalstīm ierobežošanu. Turklāt daļā līgumu, t.sk., ar SIA „Proks”, SIA „Elkor Trade” un SIA „Rota un K” slēgtajos, ietverts tirdzniecības, ko veic trešās personas, ierobežojums. Tātad noslēgto pārdošanas līgumu

2.2.punkta pirmā daļa ir aizliegta pēc mērķa un spēkā neesoša no noslēgšanas brīža, jo satur tirdzniecības un konkurences ierobežojumu. Pat nosacīti sadalot SIA „Samsung Electronics Baltics” standarta pārdošanas līguma 2.2.punktu divās daļās, aizliegti noteikumi ietverti abās (Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr.797 „Noteikumi par atsevišķu vertikālo vienošanos nepakļaušanu Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktajam vienošanās aizliegumam” 8.punkts). Pat ja līguma, kas slēgts starp SIA „Samsung Electronics Baltics” un SIA „RD Elektroniks”, 2.2.punktā nav uz trešo personu veiktās tirdzniecības ierobežošanu vērsta nosacījuma, tas neietekmē līguma punkta prettiesisko raksturu. Šādi līguma noteikumi pēc mērķa ir vērsti uz konkurences ierobežošanu, kavēšanu un deformēšanu un saskaņā ar Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas un EKL 81.panta pirmās daļas noteikumiem ir aizliegti un spēkā neesoši no to noslēgšanas brīža. Saskaņā ar Eiropas Kopienas tiesas judikatūru jebkurā gadījumā, lai kā arī līgums būtu ieviests praksē, EKL 81.panta pirmajā daļā aizliegts izplatīšanas līgumos iekļaut tādus noteikumus, kuru mērķis vai sekas ir tirdzniecības ierobežošana. Tie veido konkurences ierobežojumu, kas var tikt sodīts saskaņā ar EKL 81.panta pirmās daļas noteikumiem, ja tie var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

No lietas materiāliem redzams, ka SIA „RD Elektroniks” izpratusi līguma teritoriālā ierobežojuma nozīmi un bijusi tieši ieinteresēta, lai teritoriālo principu ievērotu arī citi vairumtirgotāji Lietuvā un Igaunijā, un rīkojusies saskaņā ar to. Minēto apliecina M.O. 2008.gada 13.maija e-pasta (sūtīts M.N. (SIA „Elkor Trade”) un D.U. (SIA „Proks”)) saturs: „atkal situācija ir nekontrolējama, Buļļu 70 ir „Prece” jaunie modeļi. Avots mums zināms un SEBO „pieņem mērus”. Lūdzu pārbaudiet savus klientus”. Redzams, ka SIA „RD Elektroniks” uzspieda interneta veikaliem rekomendētās tālākpārdošanas cenas ievērošanu un bija tieši ieinteresēta, lai interneta veikali attiecīgo precī neiegūtu no citiem avotiem – vairumtirgotājiem, kuri šādas prasības attiecībā uz cenu neizvirza. Kā atzinusi Pirmās instances tiesa 2004.gada 13.janvāra spriedumā lietā T-67/01 *JCB Service v Commission*, fakts, ka līguma starp tirgus dalībniekiem punktu, kura mērķis ir konkurences ierobežošana, līguma puses nav praksē pildījušas, nav pietiekošs pamats, lai uz to neattiecinātu EKL 81.panta pirmajā daļā noteikto aizliegumu. Pats fakts, ka konkurenci ierobežojošie līguma noteikumi nav tikuši tieši tā interpretēti un piemēroti, ir nenozīmīgi pārkāpuma pierādīšanai.

[3.3] Lietā konstatētos faktus nevar ietekmēt tas, vai līgums starp SIA „Samsung Electronics Baltics” un Samsung Electronics Co. Ltd. ir ekskluzīvs vai nav, jo ir noteikumi, kuru esamība ir aizliegta jebkurā vertikālā līgumā, neatkarīgi no tā veida, tā, piemēram, eksporta un pasīvās/paralēlās tirdzniecības ierobežošana, tālākpārdošanas cenu fiksēšana, un tieši šādi pārkāpumi konstatēti konkrētās lietas ietvaros.

[3.4] Pierādījumu lielāko daļu veido e-pastu sarakste līdzpieteicēju starpā, un vieni no aktīvākajiem dalībniekiem bijuši SIA „RD Elektroniks” darbinieki. E-pastu saturs ir viennozīmīgi skaidrs un vistiešākajā kontekstā vērsts uz tālākpārdošanas cenu noteikšanu interneta veikaliem un ar to saistītajām darbībām. Lai gan SIA „RD Elektroniks” savas darbības skaidro kā uz it kā negodīgas komercprakses apkarošanu vērstas, tas neietekmē Konkurences likuma pārkāpuma konstatācijas faktu. SIA „RD Elektroniks” argumentu patiesumu nekas lietā neapstiprina, un tai kā privātpersonai nav ar normatīvajiem aktiem noteiktu pilnvaru un tiesību iejaukties vai ietekmēt citas privātpersonas saimniecisko darbību ne individuāli, ne vienojoties kopējā sadarbībā (vai pretdarbībā) ar citiem tirgus dalībniekiem.

Lietas materiālos ir virkne tiešu pierādījumu, kuri nepārprotami norāda uz lietas dalībnieku, t.sk., SIA „RD Elektroniks” uz konkurences kavēšanu, ierobežošanu un deformēšanu vērstiem nolūkiem un darbībām, t.sk., Lēmuma 4.1.8., 4.1.10., 4.1.12., 4.1.18., 4.1.19., 4.1.26.punkti u.c. Atbildētāja vērtēja visus lietas materiālus, t.sk., arī tirgus dalībnieku pārstāvju atbildētājam sniegtos paskaidrojumus to kopsakarā. E-pasta vēstules, kas veido nozīmīgu pierādījumu grupu, lietas dalībnieki sūtījuši viens otram, rakstot un atbildot – veidojot sarunu par konkrētu tēmu. Šajos e-pastos nepārprotami tiek apspriesti ar tālākpārdošanas cenu uzspiešanu interneta veikaliem saistīti jautājumi, kas loģiski saistās kopā ar pārējo lietā apkopoto informāciju, t.sk., personu sniegtajiem paskaidrojumiem. Līdzpieteicējas veikušas Lēmumā aprakstītās darbības, par ko liecina M.O. 2008.gada 23.aprīļa e-pasts ar nosaukumu „Noziedznieki”: „Šodien veicām auditu un konstatējām dažus noziedzniekus. 99.lv, Tera.lv, Hardware.lv, Itshop.lv; Mums.lv, Storex.lv, Smscomputers.lv”; I.V. 2008.gada 23.maija e-pasts: „No 2008.gada 24.maija mūsu kompānija, RD Elektroniks, uz laiku pārtrauc savu lūgumu ievērot (ņemt vērā) mazumtirdzniecības rekomendējamās cenas Samsung produkcijai”; I.K. 2008.gada 29.augusta e-pasts: „Informējam Jūs, ka ir jaunais „Black List”. Liels lūgums internet veikaliem, kas pērk un pārdod Samsungu, tā saucamā „White List” saraksta klientiem, kas dod dāvanas, kas pārsniedz Ls 20 vērtību, arī tiks uzskatīti par noteikumu pārkāpējiem. Līdz ar to kompānijas nonāks „Black List” sarakstā”, kā arī komercsabiedrību, kam pieder interneta veikali, apmeklējumu laikā sniegtā informācija, saskaņā ar kuru vairāki neatkarīgi tirgus dalībnieki tieši norāda uz SIA „RD Elektroniks” kā vienu no sabiedrībām, kura visaktīvāk uzspiedusi tālākpārdošanas cenu ievērošanu.

[3.5] Izvērtējot eksporta pavadzīmes, secināms, ka SIA „RD Elektroniks” elektronisko preču (t.sk., Samsung) pārdošanu veic uz dažādām valstīm un samērā daudziem pircējiem. Tomēr pievienotais eksporta preču pavadzīmju daudzums nedod iespēju viennozīmīgi novērtēt, cik liels daudzums tieši Samsung televizoru ir eksportēts ārpus Latvijas teritorijas. Secināms, ka SIA „RD Elektroniks” ne vienmēr ir ievērojusi ar SIA „Samsung Electronics Baltics” noslēgtā līguma noteikumus. Secināms, ka iesniegtās pavadzīmes lielākoties attiecas uz Samsung un Nokia

mobilajiem telefoniem, ledusskapjiem, nevis uz Samsung televizoru iepirkšanu. Ja arī SIA „RD Elektroniks” nav ierobežojumus ievērojusi pilnībā, tā katrā ziņā tos ievērojusi vismaz daļēji tādā apmērā, kas atbilstu tās saimnieciskās darbības interesēm. SIA „RD Elektroniks” interesēs bija, lai mazumtirdzniecības cena interneta veikalos tiktu noturēta noteiktā, vēlamā līmenī, t.sk., ņemot vērā, ka tai pašai pieder stacionāro veikalu tīkls, kur cenas ir dārgākas nekā interneta veikalos. Paralēlie importētāji bija „nevēlami” kā papildu piegādes avots, kas veidoja konkurenci SIA „RD Elektroniks”, turklāt neuzspiežot interneta veikaliem prasības attiecībā uz noteiktas mazumtirdzniecības cenas ievērošanu (kas tos, iespējams, kā potenciālos piegādātājus padarīja pievilcīgākus). Lietā ir pierādījumi (Lēmuma 4.1.31. un 4.1.32.punkts), ka SIA „RD Elektroniks” ar savām darbībām tieši atbalstījusi tirdzniecības starp dalībvalstīm ierobežošanu.

SIA „RD Elektroniks” norādītajam par garantijas pakalpojuma nodrošināšanu nav nozīmes, jo garantijas nodošanu līdzpieteicējas izmantojušas kā draudu, kas lietā kalpo kā fakts no pierādījumu kopuma par to, kādā veidā ietekmēti interneta veikali, lai panāktu iecerēto rezultātu. Nav būtiski, cik lielā mērā SIA „RD Elektroniks” veikusi konkurences tiesībās aizliegtas darbības, ir būtiski identificēt, ka šādu darbību mērķis bija vērsts uz konkurences kavēšanu, ierobežošanu un deformēšanu.

[3.6] Nav korekti vilkt paralēles starp „baltajiem” un „melnajiem” sarakstiem Komisijas pasūtītā ES Patērētāju pētījuma kontekstā un izmeklējamās lietas kontekstā, jo pirmajā gadījumā šie saraksti veidoti neatkarīga Komisijas uzdevumā veikta Patērētāju tiesību aizsardzības institūcijas pētījuma ietvaros ar pilnīgi citu nozīmi, nekā līdzpieteicēju sastādītie saraksti, kuru mērķis bija regulāri identificēt tos interneta veikalus, kas ievēro vai neievēro tiem noteiktās tālākpārdošanas cenas.

[3.7] SIA „RD Elektroniks” neizprot jēdzienus „konkrētais tirgus” un „ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm”, kā arī to, ka ir pārkāpumi, kā Lēmumā konstatētie, kuru konstatāciju nevar ietekmēt vainīgo personu tirgus daļas lielums, jo pie šāda veida pārkāpumiem tam nav nozīmes.

Jēdziena „konkrētais tirgus” definīcija atrunāta Konkurences likuma 1.panta 3., 4. un 5.punktā. Lietā konkrētais tirgus ir mājsaimniecības elektronisko preču vairumtirdzniecības tirgus Baltijas valstīs – Lietuvā, Latvijā un Igaunijā. Konkrētā tirgus jēdziens tiek lietots, lai identificētu preces un uzņēmumus, kuri attiecīgajā biznesā veido tiešu konkurenci. Tādējādi konkrētais tirgus ir tirgus, vide, kurā veidojas konkurence. Līmenis, līdz kuram uzņēmumiem ir iespējams pacelt cenas virs normāla konkurences apstākļu cenu līmeņa, ir tieši saistīts un atkarīgs no patērētāju iespējām iegādāties aizstājošas preces un citu uzņēmumu spējas piegādāt šīs preces. Jo mazāk šādu aizstājošu preču un/vai jo grūtāk citiem uzņēmumiem šādas preces ir piegādāt, jo neelastīgāks ir pieprasījums, tādējādi jo iespējamāks ir augstāks cenu līmenis. Proti, konkrētais tirgus aptver visas savstarpēji aizvietojamās preces un teritorijas, kas nodrošina vērā ņemamu konkurences spiedienu attiecībā pret konkrētas lietas ietvaros

analizējamo preci un teritoriju. Tādējādi tirgus definīcija ir objektīvs jēdziens un tā netiek „pielāgota” pārkāpumam vai kādam konkrētam subjektu lokam, kā to dara SIA „RD Elektroniks” attiecībā uz interneta veikaliem. Nav arī pamata tirgu sašaurināt uz televizoriem, jo lietas izpētes gaitā konstatēti pārlicinoši fakti, kas liecina, ka lietā iesaistītie tirgus dalībnieki veikuši uz Samsung zīmola preču, jo īpaši Samsung televizoru, tālākpārdošanas cenas noteikšanu/fiksēšanu un cenu stabilitātes nodrošināšanu vērsta darbības. Lietas ietvaros kā konkrētās preces tirgus nosakāms mājsaimniecības elektronisko preču vairumtirdzniecības tirgus, neseģmentējot to sīkāk līdz konkrētiem preču veidiem.

[3.8] Nav pamata apšaubīt Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes eksperta veiktās kibertechniskās ekspertīzes rezultātu, par ko sniegts atzinums ar tam pielikumā pievienoto DVD-R disku, kurā saglabāta no K.K. izņemtā datora izkopētā elektroniskā sarakste, kā arī nav pamata atsaukties uz darba devēja pilnvarojuma tiesiskajiem regulējumiem, kas ietverti citu tiesību normu reglamentējošajos noteikumos un lietoti citā kontekstā nekā konkurences tiesību pārkāpumu situācijās. Konkurences tiesībās darbinieka vaina netiek skatīta atdalīti no uzņēmuma vainas. E-pastu sarakstē piedalījušies SIA „RD Elektroniks” vadošie tirdzniecības menedžeri, kuri vistiešākajā veidā darba devēja interesēs veic tirdzniecību, slēdz darījumus un no viņu darbības ir atkarīgs uzņēmuma apgrozījums.

SIA „RD Elektroniks” darbinieki atbildētājas apmeklējuma laikā centās slēpt pierādījumus, kas apliecina, ka tā apzinājās savas darbības neatbilstību Konkurences likuma normām. Atbildētājas darbinieki, pārbaudot tirdzniecības menedžeres datorā esošo e-pastu saraksti, atklāja e-pastus, kas liecināja par tālākpārdošanas cenu noteikšanu interneta veikaliem. Pēc tam, kad izdrukātos elektroniskos dokumentus atbildētājas darbinieki lūdza SIA „RD Elektroniks” darbiniekiem apliecināt, tie konstatēja, ka tajos viena e-pasta saturs bija mainīts, izdzēšot daļu teksta. Veicot atkārtotu attiecīgā datora apskati, atbildētājas darbinieki konstatēja, ka šis e-pasts, tiem dokumentu apliecināšanas brīdī atrodoties citā telpā, izdzēsts. Dators izņemts, lai to nodotu Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes kibertechniskajai ekspertīzei, kuras laikā atrasts ne tikai šis e-pasts, bet arī virkne citu pierādījumu. Pierādījumi, kas pārlicinoši apliecina līdzpieteicēju vainu, norādīti Lēmuma 4.1.-4.6.8.punktos.

[3.9] Līdzpieteicējas ir Latvijā lielākās mājsaimniecības elektropreču vairumtirgotājas, kuru Lēmumā analizētā rīcība jau tikai pēc mērķa vien ir vērtējama kā smags un plaša mēroga (ņemot vērā plašo pircēju loku) konkurences tiesību pārkāpums. Līdzpieteicējam naudas sods aprēķināts, ievērojot Konkurences likuma, Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr.796 „Kārtība, kādā nosakāms naudas sods par Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un 13.pantā paredzētajiem pārkāpumiem” un APL regulējumu, ņemot vērā pārkāpuma smagumu, ilgumu, lietas dalībnieku lomu pārkāpumā, atbildību pastiprinošos un mīkstinošos apstākļus. Minēto noteikumu Nr.796 21.1.punkts kā vienu no atbildību

mīkstinošiem apstākļiem paredz pārkāpuma nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu, tomēr SIA „RD Elektroniks” nav veikusi pasākumus patērētājiem nodarīto zaudējumu atlīdzināšanai.

[3.10] Eiropas Savienības tiesas judikatūrā atzīts, ka pārkāpumos, kuri ir aizliegti pēc mērķa, seku konstatācija nav obligāti nepieciešama, jo līguma (saskaņotas darbības) pret konkurenci vērstais mērķis vai sekas ir jāvērtē kā alternatīvi, nevis kumulatīvi priekšnoteikumi.

[4] 2009.gada 8.decembrī Administratīvajā apgabaltiesā saņemts SIA „Elkor Trade” pieteikums un ierosināta administratīvā lieta Nr.A43006009 par Lēmuma atcelšanu daļā, ar kuru konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 3.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpums un EKL 81.panta pirmās daļas pārkāpums SIA „Elkor Trade” darbībās; uzlikts SIA „Elkor Trade” tiesiskais pienākums trīs mēnešu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas izstrādāt lēmuma 8.punktā minētos korporatīvos konkurences tiesību ievērošanas noteikumus, iepazīstinot ar šiem noteikumiem darbiniekus, un desmit dienu laikā pēc minētā trīs mēnešu termiņa notecējuma korporatīvos konkurences tiesību ievērošanas noteikumus iesniegt atbildētājam; kā arī uzlikts SIA „Elkor Trade” naudas sods Ls 541 920,38 apmērā. Pieteikums pamatots šādi.

[4.1] Atbildētāja SIA „Elkor Trade” pārkāpumu konstatējusi ar 16 e-pastiem, kurus SIA „Elkor Trade” darbiniekiem nosūtīja tās konkurenti, vienu e-pastu, kuru SIA „Elkor Trade” darbinieks nosūtīja interneta veikalam, kā arī ar atsevišķu interneta veikalu pārstāvju paskaidrojumiem, kuri nav dokumentāli pierādīti, kā par galveno pierādījumu Lēmumā norādot e-pastu saraksti. Tomēr atbildētāja nepietiekami izvērtējusi lietā esošos pierādījumus un atzinusi SIA „Elkor Trade” vainu izdarītajā pārkāpumā, pamatojoties uz pieņēmumiem nevis ticamiem pierādījumiem.

No APL 9., 67.panta otrās daļas 5.punkta un trešās daļas, 149. un 150.panta pirmās daļas izriet, ka atbildētāja nav tiesīga izdot Lēmumu uz pieņēmumu vai apšaubāmu pierādījumu pamata. To apliecina arī Eiropas Pirmās instances tiesas 1992.gada 10.marta spriedums apvienotajā lietā Nr.T-68/89, T-77/89 un T-78/89, ka Eiropas Komisijas lēmumā minētais pieņēmums par karteli starp lietā esošajiem trim dalībniekiem nav pierādīts atbilstoši nepieciešamajām juridiskajām prasībām. Savukārt tiesību teorijā atzīts, ka Eiropas Komisija reizēm konstatē vienošanos vai saskaņotas darbības, pamatojoties uz nepietiekošiem pierādījumiem.

[4.2] Atbildētājas ieskatā informācijas apmaiņu par interneta veikaliem, kuri neievēro minimālo tālākpārdošanas cenu, pierāda Lēmuma 4.1.6., 4.1.10., 4.1.12., 4.1.19., 4.1.20., 4.1.21., 4.1.26., 4.1.28. un 4.1.30.punktā norādītie e-pasti. Atbildētājas ieskatā informācijas apmaiņu par kopīgām sanāksmēm pierāda Lēmuma 4.1.15., 4.1.16., 4.1.17., 4.1.24., 4.1.28., 4.1.29. un 4.1.30.punktā norādītie e-pasti. Atbildētājas ieskatā informācijas apmaiņu par cenu veidošanas noteikumiem pierāda Lēmuma 4.1.15., 4.1.18., 4.1.19. un 4.1.24.punktā norādītie e-pasti. Tomēr SIA

„Elkor Trade” nav dažu e-pastu adresāts; daži e-pasti sūtīti tikai kā kopijas SIA „Elkor Trade” darbiniekam; par dažiem e-pastiem lietā nav pierādījumu, ka SIA „Elkor Trade” darbinieks tos ir saņēmis vai ir iepazinies ar tiem; dažos e-pastos ir atzīme, ka tie satur datorvīrusus, kas var liecināt, ka adresāti tos pat nav saņēmuši. Lietā arī nav pierādījumu, ka SIA „Elkor Trade” darbinieks ir atbildējis uz šiem e-pastiem, un līdz ar to nav pamatots apgalvojums, ka SIA „Elkor Trade” piedalījās informācijas apmaiņā ar konkurentiem.

Atbildētāja atsaukusies uz SIA „RD Elektroniks” darbinieces 2009.gada 6.augusta e-pastu, kurā ir norāde uz it kā notikušo „visu oficiālo Samsung dīleru” tikšanos, tomēr tajā nav precizēts, kas tieši saprotams ar „visiem oficiālajiem dīleriem”, un SIA „Elkor Trade” nezina, vai e-pasta sūtītāja pati piedalījās tikšanās reizē, lai apliecinātu, kādas personas tajā ņēma dalību. Turklāt e-pasta, kas adresēti SIA „Elkor Trade”, teksti nesatur informāciju par jebkādu tikšanos, kas notikusi 2008.gada 25.augustā. Lai gan no lietas materiāliem izriet, ka SIA „Elkor Trade” darbinieks iepazinās ar dažiem e-pastiem, tas nenozīmē, ka viņš arī piedalījās tajos minētajās tikšanās. Konkurentu darbinieki, iespējams, aktīvi atbildēja uz e-pastiem par iespējamām tikšanām vai pat tās šādā veidā organizēja, tomēr SIA „Elkor Trade” darbinieks uz aicinājumiem tikties nesniedza atbildes vai arī kādus citus komentārus. Pat, ja tikšanās notika, viņš tajās nepiedalījās.

[4.3] Lēmumā norādītais, ka līdzpieteicējas par pārbaudes rezultātiem informēja viena otru, ir nepamatoti attiecināts uz SIA „Elkor Trade”, jo lietā nav pierādījumu, ka tā vai tās darbinieki veica jebkādas pārbaudes interneta veikalu darbībā. Vienīgais pierādījums, uz kura pamata atbildētāja izdarīja šo secinājumu, ir SIA „Elkor Trade” darbinieka *M.N.* 2008.gada 20.marta e-pasts, kas sūtīts SIA „Semicom” un kurā norādīts, ka netiks izrakstīta preču pavadzīme rēķins, ja interneta veikalā cenas būs zemākas nekā SIA „Samsung Electronics Baltics” rekomendētās. Šo e-pastu SIA „Elkor Trade” darbinieks nosūtīja kļūdaini, jo nebija informēts par 2008.gada 3.janvārī starp SIA „Elkor Trade” un SIA „Samsung Electronics Baltics” noslēgtā pirkuma līguma noteikumiem, kas nenosaka, ka SIA „Elkor Trade” jāievēro un arī jānodrošina, ka tās klienti ievērotu SIA „Samsung Electronics Baltics” noteiktās cenas. Pēc šī e-pasta nosūtīšanas viņš vairs neveica darbības, kas vērstas uz norādījumu došanu interneta veikaliem attiecībā uz Samsung preču tālākpārdošanas cenām. Līdz ar to nav pierādījumu par SIA „Elkor Trade” dalību saskaņotās darbībās ar tās konkurentiem un ka tās darbības ir bijušas apzinātas un mērķtiecīgas.

[4.4] Tulkojot Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punktu gramatiski, tas aizliedz informācijas savstarpēju apmaiņu starp tirgus dalībniekiem, kas nozīmē, ka nepietiek tikai ar vienpusēju informācijas nosūtīšanu no viena tirgus dalībnieka citiem, bet ir nepieciešams, ka šīs informācijas saņēmējs vai nu atbildei nosūta līdzvērtīgu tā rīcībā esošu informāciju, vai vismaz veic darbības, kas apliecinātu, ka informācijas

saņēmējs šo informāciju ir izmantojis konkurences ierobežošanai. Lietā ir pierādījumi, ka SIA „Elkor Trade” konkurenti sūtīja tās darbiniekiem e-pastus, kuros esošās informācijas nosūtīšana, iespējams, ir aizliegta, bet nav pierādījumu, ka SIA „Elkor Trade” vai tās darbinieki piedalījās informācijas apmaiņā, t.i., atbildēja uz konkurentu e-pastiem vai pretī nosūtīja līdzīga satura ziņas, vai ka šo saņemto informāciju izmantoja, lai veiktu konkurenci kropļojošas darbības.

[4.5] Atbildētāja nav ņēmusi vērā SIA „Elkor Trade” iesniegtos pierādījumus – līgumus ar interneta veikaliem, kuros nav noteikts, ka tiem, realizējot no tās iepirkto preci, jāievēro rekomendētās pārdošanas cenas. Atbildētāja pamatojas uz SIA „Elkor Trade” darbinieka *M.N.* 2008.gada 20.marta e-pastu, taču nav vērtējusi SIA „Elkor Trade” 2009.gada 22.septembra paskaidrojumus par to. Atsevišķu interneta veikalu pārstāvju paskaidrojumi, kuros norādīts, ka SIA „Elkor Trade” ir īpaši aktīvi likusi ievērot SIA „Samsung Electronics Baltics” rekomendētās preču tālākpārdošanas cenas, vērtējams kā konkurentu vēlme kaitēt SIA „Elkor Trade” tēlam un komercdarbībai. Turklāt šie pārstāvji norādījuši, ka dokumentālu pierādījumu viņu apgalvojumiem nav. Tādējādi nav pierādīts viens no Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punktā norādītajiem aizliegtās vienošanās nosacījumiem – cenu noteikšana.

[4.6] Atbildētājas norādītais par to, ka konkurences tiesībās netiek nodalīta darbinieka vaina no uzņēmuma vainas, nav attiecināms uz SIA „Elkor Trade”, jo tās amatpersonas un darbinieki nav sūtījuši konkurentiem informāciju attiecībā uz cenām vai citas ziņas par tās komercdarbību. Turklāt atbildētāja nepareizi interpretējusi Eiropas Savienības Tiesas spriedumā apvienotajā lietā *Musique Diffusion Francaise and others v. Commission* norādīto, jo tas attiecināts uz uzņēmuma darbiniekiem, kuriem ir bijušas tiesības rīkoties uzņēmuma vārdā, paust tā viedokli un veikt citas darbības, nevis uz darbiniekiem, kuriem saskaņā ar darba līgumu ir noteikts konkrēts pienākumu un tiesību loks. SIA „Elkor Trade” darbinieki, t.sk., *M.N.*, nebija tiesīgi tās vārdā slēgt vienošanās ar pārējām līdzpieteicējām vai veikt saskaņotas darbības ar tām, t.sk., tikties ar to pārstāvjiem, lai vienotos par kopīgām darbībām Samsung preču cenu noteikšanā un realizācijā. Šādas darbības nav veicis arī SIA „Elkor Trade” likumīgais pārstāvis – valdes loceklis.

[4.7] SIA „Elkor Trade” piekrīt Lēmuma 5.1.punktā norādītajam, jo arī tiesību teorijā ir atzīts, ka „tiesu praksē piemērojot (EKL) 81.pantu, tiesa neskatās, vai saskaņotai darbībai bija reālas konkurenci ierobežojošas sekas vai nē; galvenais kvalificējošais kritērijs ir nodoms ar šādu darbību izkropļot konkurenci, arī tad ja iecere to izdarīt netika realizēta”, bet nepiekrīt, ka saskaņotas darbības noteikšanas kritēriji ir attiecināmi uz to. E-pasti, kurus konkurentu darbinieki sūtīja SIA „Elkor Trade” darbiniekiem un uz kuriem SIA „Elkor Trade” dalību kartelī pamato atbildētāja, sūtīti no 2008.gada 25.aprīļa, savukārt *M.N.* e-pasts sūtīts pirms tam – 2008.gada 20.martā. Lietā nav neviena e-pasta vai cita ticama

pierādījuma, ka SIA „Elkor Trade” vai tās darbinieki pēc 2008.gada 25.aprīļa ir piekrituši (rakstiski, mutiski vai ar kādām darbībām) konkurentu e-pastos izteiktajiem priekšlikumiem.

Pat, ja SIA „Elkor Trade” darbinieki iepazīnās ar atsevišķu e-pastu, kurus sūtīja konkurenti, saturu, tas neliecina, ka SIA „Elkor Trade” vai tās darbinieki ir veikuši apzinātas darbības, lai aizstātu konkurenci. Jo, epizodiski iepazīstoties ar saņemto informāciju, SIA „Elkor Trade” neveica darbības konkurentu vēstulēs minētās informācijas pielietošanai. SIA „Elkor Trade” rīcību, nesniedzot atbildes uz konkurentu e-pastiem, nevar arī atzīt par saskaņotu darbību, jo tā ne paziņoja, ne arī kā citādi darīja zināmu konkurentiem savu rīcību tirgū. Lietā nav arī pierādījumu tam, ka SIA „Elkor Trade” darbinieki ir lūguši konkurentiem nosūtīt informāciju par to darbībām tirgū vai ka ir pieņēmuši šādu konkurentu rīcību.

Ievērojot Civillikuma 1430.pantu, tas, ka SIA „Elkor Trade” nereaģēja uz tās konkurentu sūtītajiem e-pastiem, kas attiecas uz Samsung preču cenu veidošanu, norāda uz tās norobežošanos no minētajām darbībām, nevis piekrišanu tām. Tādējādi arī SIA „Elkor Trade” darbībās nav konstatējama vienprātība ar konkurentiem, un nav konstatēts viens no kritērijiem, pēc kuriem tiek noteikta saskaņotas darbības esamība.

[4.8] Noslēgtā pirkuma līguma 2.2.punkts, ka Samsung produkti ir paredzēti pārdošanai tikai Latvijā, nenosaka, ka SIA „Elkor Trade” kā pircējs apņemas netirgot Samsung produkciju ārpus Latvijas teritorijas. Šis noteikums nav noteikts, lai ierobežotu Samsung produkcijas izplatīšanu kopējā tirgū, bet gan lai nodrošinātu, ka gala patērētājs saņemtu precī, kas atbilst konkrētās valsts tirgus specifiskajām prasībām, t.sk., lai preces instrukcijas būtu attiecīgās valsts valodā. Ievērojot Civillikuma 1504.pantu, atbildētājam, lai konstatētu 2.2.punkta mērķi, bija jāiztulko līguma noteikumi un jānoskaidro pušu gribu, slēdzot to. Ievērojot Civillikuma 1508.pantu, iztulkojot 2.2.punktu kopsakarā ar citiem līguma noteikumiem, secināms, ka tas neuzliek SIA „Elkor Trade” teritoriālus ierobežojumus Samsung preces tirdzniecībai. To apliecina arī 2.2.punkta gramatiskā nozīme, jo līgums neaizliedz SIA „Elkor Trade” tirgot Samsung precī ārpus Latvijas, bet gan to, ka Samsung cenu lapās norādītā prece ir sagatavota tirdzniecībai Latvijas teritorijā. Savukārt Lēmuma 5.2.punktā minētie pierādījumi neliecina, ka SIA „Elkor Trade” būtu praktiski ieviesusi tirgus sadales pasākumus.

[4.9] Ievērojot APL 6.pantu, norāde, ka SIA „Elkor Trade” dalība pārkāpumā ir vērtējama kā aktīva, bet SIA „Rota un K” – kā pasīva, ir nepamatota. Lietā ir 16 e-pasti, kurus SIA „Elkor Trade” konkurenti sūtīja tās darbiniekiem, un viens e-pasts, kuru SIA „Elkor Trade” darbinieks sūtīja interneta veikalam. No Lēmuma 4.punkta izriet, ka SIA „Rota un K” no konkurentiem saņēma 14 vēstules, un vienu e-pastu 2008.gada 14.jūlijā SIA „Rota un K” darbinieks sūtīja konkurentiem, piedāvājot līdz tikšanās laikam 16.jūlijā neveikt darbības ar jaunajām Samsung cenām, t.i.,

nepaziņot klientiem. Tādējādi šo abu līdzpieteicēju darbības vērtējamās līdzvērtīgi – kā pasīvas.

[4.10] To, ka SIA „Elkor Trade” nav arī piemērojusi sankcijas cenu neievērošanas gadījumā, apliecina piegādes un sadarbības līgumi, kurus tā noslēgusi ar interneta veikaliem un kuri bija spēkā 2008.gadā, kā arī atsevišķi 2009.gadā no jauna noslēgtie līgumi, kuru nosacījumi, salīdzinot ar 2008.gadu, netika mainīti. Šajos līgumos nav ietverta saistība pircējam pārdot no SIA „Elkor Trade” iegādātās preces par konkrētu jeb rekomendējamo cenu. Saskaņā ar šiem līgumiem pircējs – interneta veikals – izdara preces pieprasījumu, savukārt SIA „Elkor Trade” darbinieks nosūta pircējam informāciju par preces pieejamību, specifikācijām un cenu, kas tiek noteikta, ņemot vērā konkrētās preces cenu, par kādu SIA „Elkor Trade” to iegādājusies, preces cenu svārstības tirgū, SIA „Elkor Trade” izdevumus, kas saistīti ar preces uzglabāšanu un piegādi, kā arī SIA „Elkor Trade” uzlikto preces uzcenojumu, lai gūtu peļņu no tās realizācijas. Vienīgās sankcijas ir līgumsods par norēķinu neveikšanu termiņā.

Noslēgtā pirkuma līguma 2.1. un 3.3.punkts paredz, ka preces tiek pirktas saskaņā ar pārdevēja – SIA „Samsung Electronics Baltics” elektroniski nosūtīto cenrādi, ko SIA „Elkor Trade” darbinieki saņem katru mēnesi, veicot Samsung produkcijas pasūtījumus. SIA „Samsung Electronics Baltics” darbinieki vienlaicīgi ar šo cenrādi mēdza sūtīt arī cenu lapas ar rekomendējamām Samsung preču vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības cenām.

SIA „Elkor Trade” rīcībā esošajā 2008.gada novembra cenu lapā nav norādes uz cenām interneta veikaliem, un tās darbinieki šādas cenu lapas uzskatīja kā informatīvas, jo līgums neparedz SIA „Elkor Trade” ievērot īpašus noteikumus attiecībā uz Samsung preču tālākpārdošanu. Turklāt minētajā cenu lapā nav norādīts, vai tās ir minimālās, vidējās vai maksimālās SIA „Samsung Electronics Baltics” rekomendētās vairumtirdzniecības un mazumtirdzniecības cenas. SIA „Elkor Trade” no SIA „Samsung Electronics Baltics” iegādātās preces, t.sk., televizorus, pārdeva par tās pašas noteikto cenu, neievērojot rekomendācijas, ko apliecina SIA „Elkor Trade” pārskats par 2008.gadā interneta veikaliem pārdoto Samsung televizoru daudzumu un cenām. No pārskata redzams, ka konkrētās preces pārdošanas cena atšķiras ne tikai starp SIA „Elkor Trade” klientiem, bet arī viena klienta ietvaros. Minēto atbildētāja nav vērtējusi un pretēji APL 67.panta otrās daļas 4.punktam nav norādījusi Lēmumā.

[5] Paskaidrojumos Administratīvajai apgabaltiesai atbildētāja norāda, ka SIA „Elkor Trade” pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz šādiem argumentiem.

[5.1] Vienkāršota pieeja pierādījumu vērtēšanā ir pretrunā ar konkurences tiesību pamatprincipiem un administratīvā procesa principam, ka pierādījumi vērtējami to kopsakarā, lai nodrošinātu objektīvu izmeklēšanas procesu. Lēmumā uzskaitītie pierādījumi (4.1. – 4.6.8.punkts)

vērtēti to kopsakarā, un pierādījumu vērtēšana ietverta daudzviet Lēmumā, t.sk., 4.5.4., 5.1., 5.2., 6.1.1., 6.1.3., 6.1.6., 6.2.1., 6.3.2., 6.3.6., 6.3.9., 6.4.2., 6.5., 7.1. un 7.6.punktā. SIA „Elkor Trade” kā saņēmēja norādīta virknē e-pastu, kas sūtīti no 2007.gada 28.maija līdz 2008.gada 29.augustam un kuru saturs viennozīmīgi vēstī par tirgus dalībnieku, t.sk., konkurentu uz konkurences ierobežošanu vērstām darbībām.

Līdzpieteicējas apzināti, mērķtiecīgi un saskaņoti kopā veikušas konkurenci ierobežojošas darbības, turklāt apzinājušās arī sevi kā „vienotu mehānismu” šo darbību izpildē, par ko liecina tādi apzīmējumi kā: „tirgus sakārtošanas entuziastu grupa”; SIA „RD Elektroniks” pārstāvja uzruna e-pasta vēstuļu (kuras adresāti ir V.M., D.S., V.T. (SIA „Samsung Electronics Baltics”), D.U. (SIA „Proks”), J.B. (SIA „Rota un K”), M.N. (SIA „Elkor Trade”)) ievadā „Godātie kolēģi, paldies visiem par aktīvo līdzdalību forumā. 1. Attiecībā uz cenām. Fiksējam: 3, 4 sērija – cenu izmaiņas no 2008.gada 1.augusta”; „Pēdējais jautājums apvienībai. www.e-shopping.lv – ir notikusi tehniska kļūme, principā nav ievērots, ka kompānija dempingotu. Ir vērsies ar lūgumu – pārnest viņu no „Melnā saraksta” uz normālo klientu kategoriju? Ko domājat?” u.c.

Vērtējot katra iesaistītā tirgus dalībnieka lomu pārkāpumā, konstatēts, ka neviena no līdzpieteicējam nekādi nebija norobežojusies no Lēmuma 5.2. un 5.3.punktā aprakstītajām darbībām vai paudusi šaubas par to likumību un atbilstību konkurences tiesību normām. Tas, ka no līdzpieteicējam saņemtajās e-pasta sarakstēs atrodams salīdzinoši mazāks SIA „Elkor Trade” sūtīto e-pastu skaits, nav vērtējams kā atbildību mīkstinājošs apstāklis, jo saskaņā ar interneta veikalu pārstāvju paskaidroto tieši SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” visaktīvāk uzspiedušas noteiktās cenas ievērošanu. Atsevišķi interneta veikali arī norāda, ka SIA „Elkor Trade” šo prasību izvirzījusi telefonsarunās, nevis rakstot e-pasta vēstules. SIA „Elkor Trade” gandrīz pusotra gada garumā bija informēta par savu tuvāko konkurentu darbībām Samsung preču tālākpārdošanas cenu noteikšanas praksē, un šādā situācijā brīva konkurence ir izslēgta, jo tiek mazināts saimnieciskās darbības plānošanas risks, ko netraucētas konkurences apstākļos uzņemas katrs tirgus dalībnieks.

[5.2] Noslēgtā pirkuma līguma noteikumi neizslēdz noteiktu prasību izvirzīšanu praksē, kas pat ir drošāk, jo atstāj mazāk pierādījumu. SIA „Elkor Trade” skaidrojumi liecina, ka likumā aizliegtās prasības ir bijušas ierasta tās politika bieži un neatkarīgi no noslēgtā pirkuma līguma satura, jo tās darbinieks tās it kā izsūtījis, neiepazīstoties ar līguma noteikumiem. SIA „Elkor Trade” darbinieka M.N. 2008.gada 20.marta e-pasts ir tikai daļa no pierādījumu kopuma, kas norāda uz līdzpieteicēju darbībām tālākpārdošanas cenu noteikšanā interneta veikaliem.

[5.3] SIA „Elkor Trade” šauri tulkojusi Eiropas Savienības Tiesas spriedumu apvienotajā lietā *Musique Diffusion Francaise and others v. Commission*, ignorējot konkurences tiesību aspektu. Apspriežamā jautājuma skaidrojums sniegts Lēmuma 6.1.3.punktā, kurā sniegta arī

atsauce uz Administratīvās rajona tiesas 2008.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr.42388207, ka aizliegta vienošanās var tikt attiecināta ne tikai uz amatpersonu, kurām ir paraksta tiesības, darbībām, bet arī uz jebkuras ar tirgus dalībnieku saistītas personas darbībām. Ar saistītu personu ir jāsaprot personu, kurai ir juridiskas vai faktiskas darba attiecības ar konkrēto tirgus dalībnieku vai kura darbojas šī tirgus dalībnieka interesēs, vai kurai tirgus dalībnieks ir juridiski vai faktiski ir piešķīris tiesības pieņemt tirgus dalībnieka komerciālus lēmumus vai kurai juridiski vai faktiski ir tiesības pieņemt tirgus dalībnieka komerciālus lēmumus.

Saskaņā ar Eiropas Savienības konkurences tiesībām tirgus dalībnieks ir atbildīgs par tā vadītāju un darbinieku rīcību, un, lai pasargātu sevi no tiesību normu pārkāpumiem, tirgus dalībniekiem ieteicams izstrādāt iekšējus konkurences tiesību ievērošanas noteikumus. Eiropas Savienības Tiesas spriedumā lietā *Volkswagen AG v. Commission* norādīts, ka pieteicējs bija veicis darbības, kuru mērķis bija Itālijas tirgus sadale, un ņemot vērā pastāvošo un jau stabili iedibināto tiesu praksi, saskaņā ar kuru tirgu sadale ir neatbilstoša Kopienas konkurences tiesībām, tas [pieteicējs] nevarēja nezināt, ka tā darbība ierobežoja konkurenci. Pieteicēja pārstāvis norādīja, lai pierādītu pārkāpuma tīšo raksturu, vajadzēja identificēt personas, kuras darbojušās neatbilstīgi un tādējādi vainojamas izdarītajā pārkāpumā, vai vismaz personu, kura būtu atzīstama par pieteicēja neatbilstīgu darba organizāciju, kā rezultātā tika pieļauts pārkāpums. Tomēr pieteicēja viedoklis nav attiecināms uz Eiropas Savienības konkurences tiesībām, saskaņā ar kurām par izdarītiem pārkāpumiem tiek piemēroti naudas sodi, kuri saskaņā ar noteikumiem tiek uzlikti uzņēmumiem, kas tīši vai aiz neuzmanības piedalījušies pārkāpumā. Turklāt lēmumi, saskaņā ar kuriem šādi naudas sodi tiek uzlikti, nav krimināla rakstura. Ja tiktu atbalstīts pieteicēja viedoklis, tādā veidā nopietni tiktu apdraudēta Eiropas Savienības konkurences tiesību efektīva piemērošana. Tādējādi Pirmās instances tiesa nekļūdījās likuma piemērošanā, secinot, ka pārkāpuma tīšais raksturs ir konstatējums, nepastāvot nepieciešamībai identificēt konkrētas personas uzņēmumā, kuras rīkojušās prettiesiski vai kurām vajadzētu tikt uzskatītām par vainīgām par jebkādu neatbilstīgu uzņēmuma darbības organizēšanu.

Tādējādi, lai EKL pārkāpumu atzītu par tīši izdarītu, nav nepieciešams, lai uzņēmums būtu apzinājies, ka tas pārkāpj šos noteikumus; ir pietiekoši, ka uzņēmums nevarēja nezināt, ka tā rīcība ir vērsta uz konkurences ierobežošanu.

[5.4] Atbildētāja nav vērtējusi katra tirgus dalībnieka atbildības pakāpi (aktīva vai pasīva dalība) atkarībā no tā, cik kurš e-pasta vēstules nosūtījis. Katras līdzpieteicējas individuālā atbildība novērtēta, vadoties no lietā esošā pierādījumu kopuma, kas apjomīgāks bija par SIA „Samsung Electronics Baltics”, SIA „RD Elektroniks”, SIA „Proks” un SIA „Elkor Trade” dalību pārkāpumā, bet par SIA „Rota un K” – mazākā mērā.

[5.5] Iestādei nav pienākuma ņemt vērā visus tirgus dalībnieku iesniegtos argumentus un pamatot to neņemšanu vērā. Tos argumentus, kas bija būtiski Lēmuma pamatošanai, atbildētāja Lēmumā iztirzāja. Kā atzinis arī Senāts 2006.gada 12.septembra spriedumā lietā Nr.SKA-280, tiesai ir pienākums argumentēt spriedumus, bet tas nav saprotams kā prasība detalizēti atbildēt uz jebkuru argumentu. Tiesnešiem ir jāuzklausā argumenti, bet viņiem nav pienākums detalizēti atrunāt jebkuru iesniegumu vai skaidri atbildēt uz jebkuru paskaidrojumu. Tiesai ir atļaus izvērtēt argumentus, kurus tā uzskata par nozīmīgiem no tiesību viedokļa.

[6] 2009.gada 8.decembrī Administratīvajā apgabaltiesā saņemts SIA „Samsung Electronics Baltics” pieteikums un ierosināta administratīvā lieta Nr.A43006109 par Lēmuma atcelšanu daļā, ar kuru konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 3.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpums un EKL 81.panta pirmās daļas pārkāpums SIA „Samsung Electronics Baltics” darbībās; uzlikts SIA „Samsung Electronics Baltics” tiesiskais pienākums trīs mēnešu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas izstrādāt lēmuma 8.punktā minētos korporatīvos konkurences tiesību ievērošanas noteikumus, iepazīstinot ar šiem noteikumiem darbiniekus, un desmit dienu laikā pēc minētā trīs mēnešu termiņa notecējuma korporatīvos konkurences tiesību ievērošanas noteikumus iesniegt atbildētājai; kā arī uzlikts SIA „Samsung Electronics Baltics” naudas sods Ls 4 099 942,75 apmērā.

2010.gada 13.decembrī SIA „Samsung Electronics Baltics” ar Konkurences padomi noslēgusi administratīvo līgumu Nr.90-AL, izbeidzot tiesisko strīdu administratīvajā lietā. Līgumā citastarp noteikts, ka SIA „Samsung Electronics Baltics” darbības ir radījušas sekas Latvijas Republikas teritorijā, bet nav konstatēta šo darbību būtiska ietekme un sekas uz Eiropas Savienības starpvalstu tirdzniecību; samazināts Lēmumā uzliktais naudas sods līdz Ls 2 459 965,65.

Ar Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 14.decembra lēmumu, pamatojoties uz SIA „Samsung Electronics Baltics” lūgumu, izbeigta tiesvedība administratīvajā lietā daļā, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „Samsung Electronics Baltics” pieteikumu.

[7] 2009.gada 9.decembrī Administratīvajā apgabaltiesā saņemts SIA „Proks” pieteikums un ierosināta administratīvā lieta Nr.A43006509 par Lēmuma 1.punkta daļā, ar kuru konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 3.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpums un EKL 81.panta pirmās daļas pārkāpums SIA „Proks” darbībās, un 5.punkta atcelšanu.

2010.gada 13.decembrī SIA „Proks” ar Konkurences padomi noslēgusi administratīvo līgumu Nr.91-AL, izbeidzot tiesisko strīdu administratīvajā lietā. Līgumā citastarp norādīts, ka SIA „Proks” apleicina, ka apzinās, ka 2007.-2008.gadā ar SIA „Samsung Electronics Baltics”

slēgusi izplatīšanas līgumu un kopā ar citiem izplatītājiem piedalījusies saskaņotās darbībās, kas bija vērstas uz tirgu sadali un tālākpārdošanas cenu noteikšanas politikas kopīgu īstenošanu Samsung zīmola preču izplatīšanas tīklā, būtiski ietekmējot tirdzniecību ar līguma precēm Baltijas valstu teritorijā; samazināts Lēmumā uzliktais naudas sods līdz Ls 152 224,30.

Ar Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 14.decembra lēmumu, pamatojoties uz SIA „Proks” lūgumu, izbeigta tiesvedība administratīvajā lietā daļā, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA „Proks” pieteikumu.

[8] 2009.gada 9.decembrī Administratīvajā apgabaltiesā saņemts maksātnespējīgās SIA „Rota un K” pieteikums un ierosināta administratīvā lieta Nr.A43003510 par Lēmuma atcelšanu daļā, ar kuru konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 3.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpums un EKL 81.panta pirmās daļas pārkāpums SIA „Rota un K” darbībās; uzlikts SIA „Rota un K” tiesiskais pienākums trīs mēnešu laikā no lēmuma pieņemšanas dienas izstrādāt lēmuma 8.punktā minētos korporatīvos konkurences tiesību ievērošanas noteikumus, iepazīstinot ar šiem noteikumiem darbiniekus, un desmit dienu laikā pēc minētā trīs mēnešu termiņa notecējuma korporatīvos konkurences tiesību ievērošanas noteikumus iesniegt Konkurences padomei; kā arī uzlikts SIA „Rota un K” naudas sods Ls 270 718,07 apmērā.

Ar Administratīvās apgabaltiesas 2010.gada 18.oktobra lēmumu izdalīts atsevišķā lietā ar Nr.A43003510 maksātnespējīgās SIA „Rota un K” pieteikums. Minētajā lietā tiesvedība izbeigta.

[9] Tiesas sēdē SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” pārstāvji pieteikumus uzturēja uz tajos minētajiem motīviem.

Atbildētājas pārstāvji SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” pieteikumus neatzina uz Lēmumā minētajiem motīviem.

Motīvu daļa

[10] Lieta tiek izskatīta daļā, kurā nav izbeigta tiesvedība, tas ir, sakarā ar SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” pieteikumiem.

[11] Noklausījusies administratīvā procesa dalībnieku paskaidrojumus, pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi lietā esošos pierādījumus, Administratīvā apgabaltiesa atzīst, ka SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” pieteikumi nav pamatoti un tie ir noraidāmi.

[12] SIA „RD Elektroniks” pieteikumā izteiksi argumentus, ka Lēmumā nepareizi noteikts konkrētais tirgus. Proti, pieteicējas ieskatā no lietas materiāliem redzams, ka konkrētais tirgus ir nevis mājsaimniecības elektronisko preču vairumtirdzniecības tirgus vismaz trīs Baltijas valstīs,

bet Samsung televizoru vairumtirdzniecības tirgus Latvijā specifiskā segmentā „interneta veikali”; pieteicējas ieskatā pārāk šauri noteikts ģeogrāfiskais tirgus, jo SIA „RD Elektroniks” ieskatā tas ir Eiropas Savienība; turklāt pieteicējas ieskatā SIA „RD Elektroniks”, SIA „Proks”, SIA „Elkor Trade” un SIA „Rota un K” kopējā tirgus daļa mājsaimniecības elektronisko preču vairumtirdzniecības tirgū Baltijas valstīs, ko ietekmējusi (var ietekmēt) izvērtējamā horizontālā vienošanās, ir 2,96 – 3,46%; gadījumā, ja šis tirgus ir plašāks par trīs Baltijas valstīm, tad šī tirgus daļa vispār kļūst niecīga.

Pārbaudot Lēmuma pamatojumu, apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējas argumenti nav pamatoti un konkrētais tirgus lietā noteikts pareizi.

Saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 4.punktu konkrētais tirgus ir konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu. Attiecīgi Konkurences likuma 1.panta 3.punktā noteikts, ka konkrētais ģeogrāfiskais tirgus ir ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām. Savukārt saskaņā ar minētā likuma 1.panta 5.punktu konkrētās preces tirgus ir noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības.

Apgabaltiesa atzīst, ka Konkurences padome Lēmuma 2.punktā pareizi konstatējusi, ka SIA „Samsung Electronics Baltics” un tās sadarbības partneru – līdzpieteicēju – noslēgtajos pirkuma līgumos iekļauts noteikums, kas nosaka teritoriālus, vairākos gadījumos arī trešajām personām piemērojamus Samsung zīmola preču pārdošanas ierobežojumus, *attiecinot šos ierobežojumus vispārīgi uz mājsaimniecības elektroniskajām precēm vai atsevišķos gadījumos uz kādu konkrētu preču veidu, piemēram, mobilajiem telefoniem, datoriem, televizoriem u.c.* Konkurences padome secinājusi, lai arī līdzpieteicēju veiktās darbības ietekmēja un radīja sekas arī mājsaimniecības elektronisko preču mazumtirdzniecības tirgū, tomēr konkrētās lietas ietvaros kā konkrētās preces tirgus nosakāms mājsaimniecības elektronisko preču vairumtirdzniecības tirgus, neseģmentējot to sīkāk līdz konkrētiem preču veidiem, kam šajā lietā nav nozīmes.

Apgabaltiesa atzīst, ka Konkurences padome Lēmuma 2.punktā pareizi secinājusi, ka, ņemot vērā, ka SIA „Samsung Electronics Baltics” ir Samsung Electronics Co. Ltd. meitas uzņēmums un ekskluzīvs Samsung preču izplatītājs Baltijas valstīs un pirkuma līgumi slēgti ar vairumtirgotājiem visās trijās Baltijas valstīs, kur konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi, tad šās lietas ietvaros kā konkrētais ģeogrāfiskais tirgus nosakāma vismaz Baltijas valstu – Lietuvas, Latvijas, Igaunijas – teritorija.

Tādējādi apgabaltiesas ieskatā Lēmumā pamatoti saskaņā ar Konkurences likuma 1.panta 4.punktu šās lietas ietvaros kā *konkrētais*

tirgus noteikts mājstaimniecības elektronisko preču vairumtirdzniecības tirgus Baltijas valstīs – Lietuvā, Latvijā un Igaunijā.

Apgabaltiesa pievienojas atbildētājas paskaidrojumā tiesai norādītajam argumentam, ka tirgus definīcija ir objektīvs jēdziens un tā netiek „pielāgota” pārkāpumam vai kādam konkrētam subjektu lokam, kā to uzskata SIA „RD Elektroniks” attiecībā uz interneta veikaliem. Pārbaudot pārbaudes lietas materiālus, apgabaltiesa atzīst par pamatotu atbildētājas norādi, ka šajā lietā nav pamata tirgu sašaurināt līdz vienam konkrētam preču veidam – televizoriem, jo lietas izpētes gaitā kopumā konstatēti fakti, kas liecina, ka lietā iesaistītie tirgus dalībnieki veikuši uz Samsung zīmola preču, ne tikai televizoru, tālākpārdošanas cenas noteikšanu/fiksēšanu un cenu stabilitātes nodrošināšanu vērstas darbības. Tā kā Samsung televizoriem salīdzinoši bija vislielākais apgrozījums, tad pierādījumi lietā objektīvi galvenokārt ievākti tieši uz šo preču grupu. Savukārt šie pierādījumi ir pietiekami, lai konstatētu pārkāpumu konkrētā tirgū.

[13] SIA „RD Elektroniks” pieteikumā izteikusi argumentu, ka pirkuma līguma, kas slēgts starp SIA „RD Elektroniks” un SIA „Samsung Electronics Baltics” par Korejas Republikas korporācijas Samsung ražojuma preču iegādi, redakcija būtiski atšķiras no citu līdzīgu pirkuma līgumu redakcijām starp lietas dalībniekiem. Pieteicējas ieskatā atbildētāja šos argumentus noklusē, pārkāpjot APL 67.panta otrās daļas 4.punktu.

Apgabaltiesa, pārbaudot Lēmuma saturu, minēto argumentu noraida kā nepamatotu. Apgabaltiesa citastarp piekrīt atbildētājas paskaidrojumā norādītajam, ka SIA „RD Elektroniks” iebildumi Lēmumā ir vērtēti. Atbildētāja pamatoti norādījusi, ka SIA „Samsung Electronics Baltics” un vairumtirgotāju (līdzpieteicēju) noslēgto pārdošanas līgumu 2.2.punkts pats par sevi satur tādus noteikumus, kas ir vērsti uz teritoriju sadali un tirdzniecības starp dalībvalstīm ierobežošanu.

Pieteicēja pamatoti uzsvērusi, ka daļā citu līgumu (SIA „Samsung Electronics Baltics” ar SIA „Proks”, SIA „Elkor Trade” un SIA „Rota un K”) papildus ietverts tirdzniecības, ko veic trešās personas, ierobežojums. Taču visu noslēgto pārdošanas līgumu 2.2.punkta pirmā daļa ir aizliegta pēc mērķa un spēkā neesoša no noslēgšanas brīža, jo satur tirdzniecības un konkurences ierobežojumu. Atbildētāja pamatoti norādījusi, ka, pat nosacīti sadalot SIA „Samsung Electronics Baltics” standarta pārdošanas līguma 2.2.punktu divās daļās, aizliegti noteikumi ietverti abās (Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr.797 „Noteikumi par atsevišķu vertikālo vienošanos nepakļaušanu Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktajam vienošanās aizliegumam” 8.punkts). Tādējādi, pat ja līguma, kas slēgts starp SIA „Samsung Electronics Baltics” un SIA „RD Elektroniks”, 2.2.punktā nav uz trešo personu veiktās tirdzniecības ierobežošanu vērsta nosacījuma, tas neietekmē līguma punkta prettiesisko raksturu. Šādi līguma noteikumi pēc mērķa ir vērsti uz konkurences

ierobežošanu, kavēšanu un deformēšanu un saskaņā ar Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas un EKL 81.panta pirmās daļas noteikumiem ir aizliegti un spēkā neesoši no to noslēgšanas brīža. Atbildētāja pamatoti atzinusi, lai kā arī līgums būtu ieviests praksē, EKL 81.panta pirmajā daļā aizliegts izplatīšanas līgumos iekļaut tādus noteikumus, kuru mērķis vai sekas ir tirdzniecības ierobežošana. Tie veido konkurences ierobežojumu, kas var tikt sodīts saskaņā ar EKL 81.panta pirmās daļas noteikumiem, ja tie *var ietekmēt* tirdzniecību starp dalībvalstīm.

Atbildētāja pamatoti norādījusi, ka no lietā iegūtajiem pierādījumiem redzams, ka SIA „RD Elektroniks” ir izpratusi līguma teritoriālā ierobežojuma nozīmi un bijusi tieši ieinteresēta, lai teritoriālo principu ievērotu arī citi vairumtirgotāji Lietuvā un Igaunijā, un rīkojusies saskaņā ar to. Atbildētājas lietā iegūtie un vērtētie apjomīgie pierādījumi (Lēmuma 4.punkts) apliecina, ka līdzpieteicējas, citastarp arī SIA „RD Elektroniks”, uzspieda interneta veikaliem rekomendētās tālākpārdošanas cenas ievērošanu un bija tieši ieinteresētas, lai interneta veikali attiecīgo precī neiegūtu no citiem avotiem – vairumtirgotājiem, kuri šādas prasības attiecībā uz cenu neizvirza. Saskaņā ar minētajiem pierādījumiem šajā nolūkā preču izplatītājas – līdzpieteicējas – „nepaklausīgajiem” interneta veikaliem bija paredzējušas atteikt paredzētos papildu labumus („noņemt bonusus”), preču iepirkumā, „nepareizās” preces atpirkt, atteikt izsniegt precī. Kā izriet no interneta veikalu pārstāvju sniegtajām ziņām (analizētas Lēmuma 4.6.punktā), šādas darbības atsevišķos gadījumos faktiski arī tika veiktas, turklāt tieši SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” bijušas aktīvākās tālākpārdošanas cenas uzspiešanā ar iepriekšminētajiem līdzekļiem.

Turklāt, pat ja faktiskas darbības cenu uzspiešanai nebūtu notikušas vai ja pierādījumi šādam faktam nebūtu pietiekami, atbildētāja pareizi atsaukusies uz Eiropas Savienības Pirmās instances tiesas 2004.gada 13.janvāra spriedumu lietā T-67/01 *JCB Service v Commission*, kurā atzīts, ka fakts, ka līguma starp tirgus dalībniekiem punktu, kura mērķis ir konkurences ierobežošana, līguma puses nav praksē pildījušas, nav pietiekošs pamats, lai uz to neattiecinātu EKL 81.panta pirmajā daļā noteikto aizliegumu. Pats fakts, ka konkurenci ierobežojošie līguma noteikumi nav tikuši tieši tā interpretēti un piemēroti, ir nenozīmīgi pārkāpuma pierādīšanai.

Šās lietas izšķiršanā nav nozīmes SIA „RD Elektroniks” argumentam, ka, lai novērstu līguma ar SIA „Samsung Electronics Baltics” kļūdainas interpretācijas iespējas, puses 2009.gada 29.janvārī noslēdza vienošanos, ar kuru 2008.gada 25.februāra pirkuma līguma 2.2.punkts atzīts par spēkā neesošu no līguma noslēgšanas dienas. Ar savstarpēju civiltiesisku vienošanos nav iespējams padarīt par nebijušu tiesību normās noteiktā kārtībā konstatētu un pierādītu konkurences tiesību normu pārkāpumu.

[14] SIA „RD Elektroniks” norādījusi, ka atbildētājas apgalvojums, ka „SIA „Samsung Electronics Baltics” ir Samsung Electronics Co. Ltd. meitas uzņēmums un ekskluzīvs Samsung preču izplatītājs Baltijas valstīs”, ir kļūdainš, jo 2008.gada 1.janvāra līguma („Distributorship Agreement”), kas noslēgts starp SIA „Samsung Electronics Baltics” kā preču izplatītāju un Korejas Republikas korporāciju Samsung Electronics Co. Ltd. kā ražotāju, 2.punktā noteikts, ka Korejas Republikas korporācija Samsung Electronics Co. Ltd. ieceļ SIA „Samsung Electronics Baltics” par neekskluzīvu preču izplatītāju. Kļūdainās prezumpcijas rezultātā radusies pārliecība par SIA „Samsung Electronics Baltics” un tās importēto preču vairumtirgotāju (SIA „RD Elektroniks”, SIA „Proks”, SIA „Elkor Trade” un SIA „Rota un K”) tirgus varu un spēju noslēgt un īstenot vienošanos, kuras ne tikai mērķis, bet arī sekas ir konkurences ierobežošana, kavēšana un deformēšana. Arī šos argumentus pieteicējas ieskatā atbildētāja noklusē.

Apgabaltiesa minētajiem argumentiem nepiekrīt. Apgabaltiesa piekrīt atbildētājas viedoklim, ka Lēmuma saturu neietekmē tas, vai līgums starp SIA „Samsung Electronics Baltics” un Samsung Electronics Co. Ltd. ir ekskluzīvs vai nav, jo konkrētās lietas ietvaros attiecībā uz vertikālo vienošanos ir konstatēti tādu noteikumu, kuru esamība ir aizliegta jebkurā vertikālā līgumā, neatkarīgi no tā veida (piemēram, eksporta un pasīvās/paralēlās tirdzniecības ierobežošana, tālākpārdošanas cenu fiksēšana), pārkāpumi.

Papildus apgabaltiesa norāda, ka būtiskākais pārkāpums šajā lietā SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” darbībās ir nevis vertikālā (smags pārkāpums), bet horizontālā (sevišķi smags pārkāpums) vienošanās, līdz ar to pieteicējam galīgais naudas soda apmērs noteikts tā naudas soda ietvaros, kas noteikts par smagāko pārkāpumu.

[15] SIA „RD Elektroniks” ieskatā lietā esošie pierādījumi par pieteicējas vainu vērtējami kritiski. Apgabaltiesa šim viedoklim nepiekrīt turpmāk minēto iemeslu dēļ.

Apgabaltiesa piekrīt atbildētājas viedoklim, ka nav objektīva pamata apšaubīt Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes eksperta veiktās kibertechniskās ekspertīzes rezultātu, par ko sniegts atzinums ar tam pielikumā pievienoto DVD-R disku, kurā saglabāta no SIA „RD Elektroniks” darbinieces K.K. izņemtā datora izkopētā elektroniskā sarakste. Lietā par SIA „RD Elektroniks” vainu ir savākti pietiekami pierādījumi, kas atspoguļoti un analizēti Lēmuma 4.punktā.

Nav pamatots pieteicējas arguments, ka jānošķir pieteicējas vaina no tās darbinieku vainas. Kā redzams no lietā esošajiem pierādījumiem, e-pastu sarakstē piedalījušies SIA „RD Elektroniks” vadošie tirdzniecības menedžeri, kuri, kā to pamatoti secinājusi atbildētāja, vistiešākajā veidā darba devēja interesēs veic tirdzniecību, slēdz darījumus un no viņu darbības ir atkarīgs uzņēmuma apgrozījums. Respektīvi, aizliegtu darbību

veikšana notikusi tieši pieteicējas komerciālajās interesēs, nevis atsevišķu tās darbinieku interesēs.

Nav arī pamata uzskatīt, ka pieteicējas darbinieku Lēmuma 4.punktā atspoguļotās darbības nebija vērstas uz aizliegtu vienošanos starp konkurentiem. E-pastu saturs nepārprotami norāda uz to mērķi – tālākpārdošanas cenu noteikšanu interneta veikaliem. Turklāt atbildētājas konstatētais apstāklis, kas apstiprinās ar lietas materiāliem, ka SIA „RD Elektroniks” darbinieki atbildētājas apmeklējuma jeb lietas izmeklēšanas laikā centās slēpt un iznīcināt minētos pierādījumus, apliecina to, ka pieteicēja nepārprotami apzinājās savas darbības neatbilstību konkurenci regulējošo tiesību normām.

Apgabaltiesa noraida kā nepamatotus SIA „RD Elektroniks” argumentus, ka e-pasta vēstuļu nosūtīšanas mērķis bija informācijas apmaiņa par interneta veikaliem, par kuriem pastāvēja aizdomas, ka tie veic darbības, maldinot patērētājus un veicot negodīgu komercpraksi, un, lai gan informācijas apmaiņu par „melnajā sarakstā” iekļaujamajiem interneta veikaliem SIA „RD Elektroniks” darbinieki nav veikuši pieteicējas uzdevumā, tomēr šāda rīcība nav vērtējama kā Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punkta pārkāpums, kuras sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana.

Apgabaltiesa norāda, ka pieteicējas pārkāpums nav konstatēts tajā apstākļi, ka pieteicēja būtu vākusi informāciju par interneta veikaliem, iespējams, kādu pozitīvu mērķu labā, piemēram, lai ziņotu par iespējamu Konkurences likuma normu pārkāpumu interneta veikalu darbībā kompetentajai iestādei – Konkurences padomei. Pārkāpums izpaužas informācijas apmaiņā nolūkā veikt aizliegtas saskaņotas darbības tieši ar konkurentiem konkrētajā tirgū, tātad – ar SIA „Elkor Trade”, SIA „Proks” un SIA „Rota un K”.

Ar šo lietu nav salīdzināmi pieteicējas pieteikumā norādītie Eiropas Savienības līmenī veiktas izmeklēšanas rezultāti par maldinošu reklāmu un negodīgu komercpraksi tīmekļa vietnēs, kuru ietvaros sastādīti tādu elektronikas preču interneta veikalu paraugi, kas ievēro vai pārkāpj patērētāju tiesības un kuri pieteicējas ieskatā ir kas līdzīgs „baltajiem” un „melnajiem” sarakstiem. Neapšaubāmi, sabiedrības interesēs nav atbalstīt maldinošu reklāmu un negodīgu komercpraksi tīmekļa vietnēs, kurās, šķietami, tiek piedāvāta gala pircējam izdevīga (zema) cena. Šādi pētījumi pēc to mērķa ir sabiedrības interesēs. Atšķirība ir tajā, ka šajā lietā „pētījumu” veikuši un interneta veikalus „baltajos” un „melnajos” sarakstos sagrupējuši konkurenti ar aizliegtu mērķi – noteikt tālākpārdošanas cenu interneta veikaliem un neatļauti ierobežot nepakļāvīgos interneta veikalus.

[16] SIA „RD Elektroniks” uzskata, ka lietā atbildētājai bija nepieciešams pārliecināties, vai pārbaudāmajā laika periodā interneta veikali tirgoja Samsung ražojuma preces, ievērojot SIA „Samsung Electronics Baltics” rekomendētās minimālās mazumtirdzniecības cenas

interneta veikalos, bet atbildētāja šo būtisko apstākli nav noskaidrojusi. Pēc pieteicējas rīcībā esošām neoficiālām ziņām 84 komercsabiedrības, kuras pirka no SIA „RD Elektroniks” Samsung elektropreces, tās ir tirgojušas par tirgus cenu, kura ir mazāka par rekomendētajām, t.i., pēc sava ieskata. Pieteicēja izteica tiesai lūgumu pieprasīt no šīm komercsabiedrībām kases aparātu čeku lentes par Samsung sadzīves elektrotehnikas pārdošanu mazumtirdzniecībā 2007.-2008.gadā, no kurām būtu redzams, par kādu cenu attiecīgā laika periodā mazumtirdzniecībā tika tirgotas Samsung preces.

Attiecībā par šo argumentu apgabaltiesa norāda, ka šādu ziņu iegūšanai šās lietas izspriešanā nav būtiskas nozīmes, bet lietas izšķiršanā nebūtisku papildu pierādījumu iegūšanai nav pamata. Kā tas pareizi atzīts Lēmumā, pārkāpuma konstatēšanai šajā lietā ir būtiski identificēt, ka pārkāpējas *darbību mērķis* bija vērsts uz konkurences kavēšanu, ierobežošanu un deformēšanu. Līdz ar to šāda veida pārkāpuma konstatēšana neprasa arī konkrētu seku konstatēšanu.

Turklāt tas apstākļi, ka pārbaudāmajā periodā interneta veikali, kuri citastarp pirka no SIA „RD Elektroniks” Samsung elektropreces, tās citastarp ir tirgojuši, neievērojot rekomendētās cenas, nepierāda to, ka SIA „RD Elektroniks” tālākpārdošanas cenas neuzspieda, tostarp, akceptējot šādu interneta veikalu iekļaušanu „melnajā sarakstā” ar izrietošām iepriekš norādītajām paredzētajām sekām. Respektīvi, lietā vispār nepastāv strīds par to, ka tie interneta veikali, kuri tika ieļauti „melnajā sarakstā”, uzspiestās tālākpārdošanas cenas neievēroja.

[17] Apgabaltiesa noraida kā nepamatotus SIA „RD Elektroniks” argumentus, ka tai iestādē nav tikusi dota pienācīga iespēja iepazīties ar izpētes lietas materiāliem, izteikt savu viedokli un iesniegt pierādījumus.

Apgabaltiesa no lietas materiāliem konstatē, ka pieteicējai citastarp nav tikusi liegta iespēja iepazīties ar informāciju, kas attiecas uz lietas daļu pieteicējas pārkāpuma sakarā, izņemot informāciju, kurai piešķirts ierobežotas pieejamības statuss. Kā redzams no lietas materiāliem, pieteicējai ir dotas iespējas iepazīties ar izpētes lietas materiāliem, izteikt savu viedokli un iesniegt pierādījumus, un pieteicēja tās ir izmantojusi. Turklāt minētās tiesības pieteicējai ir arī tiesvedības procesā.

[18] SIA „RD Elektroniks” norādījusi, ka Lēmuma izdošanas procesā pieļauti būtiski procesuālie pārkāpumi, jo nav izvērtēti un atspēkoti pieteicējas argumenti.

Pārbaudot lietā izteiktos pieteicējas argumentus un Lēmuma pamatojumu, apgabaltiesa konstatē, ka Lēmumā ir sniegtas atbildes uz visiem argumentiem, kas ir būtiski no tiesību viedokļa. Iestāde ir detalizēti pamatojusi, kāpēc pieteicējas izteiktie no tiesību viedokļa nozīmīgie argumenti nav pamatoti un kāpēc priekšroka dota lietā iegūtajiem

pierādījumiem kopumā. Savukārt ne iestādei, ne tiesai nav jāatbild uz tiem argumentiem, kuriem nav nozīmes lietā.

[19] Pārbaudot Lēmuma 5.punktā sniegto lietas apstākļu un tirgus dalībnieku darbību juridisko novērtējumu, apgabaltiesa to atzīst par pareizu.

Atbildētāja pareizi norādījusi, lai pierādītu, ka ir notikusi tirgus dalībnieku vienošanās, ir jākonstatē vismaz divi vienošanās dalībnieki, kas izriet no Konkurences likuma 11.panta tiesiskā sastāva. Savukārt vienošanās Konkurences likuma izpratnē ir divu vai vairāku tirgus dalībnieku līgums vai saskaņota darbība, kurā tirgus dalībnieki piedalās.

Atbildētāja, pamatoti atsaucoties uz Eiropas Komisijas atziņām, norādījusi, lai konstatētu nolīgumu, kas atbilst EKL 81.panta pirmās daļas izpratnei, ir jābūt vismaz divu dalībnieku vienotai gribai jeb gribas sakritībai. Vienošanās definīcija EKL 81.panta pirmās daļas kontekstā ir vērsta uz gribu sakritības esamību vismaz divu pušu starpā, neatkarīgi no tā, kādā formā šī gribu vienotība ietērpta, kamēr vien tā atspoguļo patiesu pušu nolūku. EKL 81.panta pirmās daļas nozīmē līgums pastāv, ja puses tieši vai netieši, kopīgi pieņem plānu, kas iezīmē pušu kopīgo darbību (*vai atturēšanās no tām*) aprises tirgū. Tādējādi izšķirošais apstāklis ir pušu gribu sakritība (vienotība), un ne vienošanās formai, ne līgumisku sodu (sankciju) vai piemērošanas pasākumu pastāvēšanai nav nozīmes.

Šajā lietā ir savākti pietiekami un pārliecinoši pierādījumi tam, ka tirgus dalībnieki apzināti, mērķtiecīgi un saskaņoti kopā veikuši konkurenci ierobežojošas darbības, turklāt apzinājušies arī sevi kā „vienotu mehānismu” šo darbību izpildē. Šās lietas ietvaros aizliegtā vienošanās izpaudusies gan vertikālā līmenī, t.i., starp SIA „Samsung Electronics Baltics” un pārējām līdzpieteicējām, gan horizontālā (karteļa) līmenī – starp vairumtirgotājiem SIA „RD Elektroniks”, SIA „Proks”, SIA „Elkor Trade” un SIA „Rota un K”, kas vienlaicīgi ir arī tiešie konkurenti.

Vertikālās vienošanās (saskaņota) darbība ir aizliegta, ja tā neatbilst Konkurences likuma 11.panta otrās daļas un Ministru kabineta 2008.gada 29.septembra noteikumu Nr.797 „Noteikumi par atsevišķu vertikālo vienošanos nepakļaušanu Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā noteiktajam vienošanās aizliegumam” noteikumiem un attiecīgi EKL 81.panta trešās daļas un Komisijas Regulas (EK) Nr. 2790/99 par Līguma 81.panta trešās daļas piemērošanu vertikālu vienošanos un saskaņotu darbību kategorijām noteikumiem.

Horizontālā karteļa vienošanās ir vienošanās starp konkurentiem, kuras mērķis ir kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci starp tiem, tai skaitā vienošanās par tiešu vai netiešu cenu vai tarifu noteikšanu jebkādā veidā vai to veidošanas noteikumiem, kā arī par tādās informācijas apmaiņu, kura attiecas uz cenām vai realizācijas noteikumiem, vienošanās par ražošanas vai realizācijas apjomu, tirgu, tehniskās attīstības vai

investīciju ierobežošanu vai kontroli, vienošanās par tirgus sadali, ņemot vērā teritoriju, pircējus, piegādātājus vai citus nosacījumus (..).

Atbildētāja pamatoti norādījusi, ka komerciālajā darbībā nav pieļaujama konkurentu apmaiņa ar komerciālās darbības plāniem un citu komerciāli jutīgu informāciju. Aizliegta vienošanās ir konstatējama, ja puses nonāk pie vienprātības vai plāna, kas ierobežo vai sliecas ierobežot to komerciālo brīvību, nosakot pušu kopīgos darbības nosacījumus, un neievēro, ka katrai uzņēmēj sabiedrībai sava komerciālā politika ir jānosaka neatkarīgi. Minētā prasība nepieļauj tiešus vai netiešus kontaktus starp uzņēmēj sabiedrībām, kuru mērķis vai sekas ir konkurentu rīcības tirgū saskaņošana un ietekmēšana. Lai konkrētā tirgus dalībnieku darbības konstatētu saskaņotu darbību, ir jāizpildās šādiem nosacījumiem: 1) starp tirgus dalībniekiem ir jābūt vienprātībai, ar ko apzināti ir aizstāta konkurence; 2) saskaņai starp tirgus dalībniekiem nav jābūt sasniegtai verbāli, un to var būt izraisījuši tieši vai netieši kontakti starp karteļa vienošanās dalībniekiem.

Lai pierādītu saskaņotu darbību eksistenci, nav nepieciešams, ka konkurents ir formāli apņēmis attiecībā uz vienu vai dažiem citiem (konkurentiem) rīkoties zināmā veidā vai konkurenti ir vienojušies par to turpmāko rīcību tirgū. Ir pietiekami, ka konkurents ar savu paziņojumu par plānoto rīcību ir izslēdzis vai vismaz ir būtiski samazinājis neskaidrību par uzvedību, kuru gaidīt no tā tirgū. Saskaņotas darbības jēdziens ietver sevī divpusēju kontaktu eksistenci. Šis apstāklis izpildās tad, kad viens konkurents atklāj tā nākotnes nodomus vai rīcību citam, kad pēdējais to lūdz vai vismaz akceptē šādu informācijas apmaiņu.

Pārbaudot izpētes lietas materiālus un lietā esošos pierādījumus to kopumā, apgabaltiesa atzīst par pareiziem atbildētājas secinājumus, ka laika periodā, par kuru ir iegūti pierādījumi, t.i., no 2007.gada sākuma līdz vismaz 2008.gada nogalei, līdzpieteicējas mērķtiecīgi, sistemātiski un aktīvi piedalījušās saskaņotās darbības, kas vērstas uz tirgu sadali, paralēlās tirdzniecības ierobežošanu, cenu stabilitātes nodrošināšanu (noteiktu cenu, cenu līmeņa, ieviešanu un uzturēšanu) Samsung precēm.

Attiecībā par tirgus sadali un paralēlās tirdzniecības ierobežošanu atbildētāja Lēmuma 5.2.punktā pareizi atsaukusies uz Eiropas Komisijas vadlīnijām Par ietekmes uz tirdzniecību starp dalībvalstīm jēdzienu, kas ietverts Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81. un 82. pantā. Saskaņā ar to 16.punktu atsevišķi līgumā ietverti ierobežojumi var paši par sevi norādīt uz līguma spēju ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Piemēram, izplatīšanas līgums, kurā noteikts eksportēšanas aizliegums, jau pats par sevi rada ierobežojumu tirdzniecībai starp dalībvalstīm, lai gan ne obligāti būtisku. Saskaņā ar vadlīniju 21.punktu, lai izpildītos „ietekmes uz tirdzniecību starp dalībvalstīm” kritērijs, nepieciešams, lai līgums ietekmētu pārrobežu ekonomiskās aktivitātes, iesaistot vismaz divas dalībvalstis. Turklāt ietekmes uz tirdzniecību starp dalībvalstīm kritērija piemērošana nav atkarīga no konkrēto ģeogrāfisko tirgu definējuma, jo

tirdzniecība starp dalībvalstīm var būt ietekmēta arī gadījumos, kad konkrētais tirgus ir nacionāls vai pat šaurāks (vadlīniju 22.punkts). Nav ne prasības, ne nepieciešamības izskaitļot reāli līguma darbības rezultātā „ietekmēto“ tirdzniecības starp dalībvalstīm apjomu. Piemēram, gadījumos, kad līgumos noteikts aizliegums eksportēt uz citām dalībvalstīm, nav nepieciešams izvērtēt, kāds būtu bijis paralēlās tirdzniecības apjoms starp attiecīgajām dalībvalstīm, ja nebūtu noslēgts šāds līgums. Šī interpretācija ir saistāma ar ietekmes uz tirdzniecību starp dalībvalstīm kritērija jurisdikcionālo jēgu. Eiropas Savienības tiesības attiecas uz līgumu un darbību veidiem, kuri var radīt pārrobežu ietekmi, neatkarīgi no tā, vai konkrētais līgums vai darbība patiešām izraisa šādas sekas (vadlīniju 27.punkts).

Šajā lietā SIA „Samsung Electronics Baltics” ar citām līdzpieteicējām noslēgto pārdošanas līgumu 2.2.punkts pats par sevi satur tādus noteikumus, kas ir vērsti uz teritoriju sadali un tirdzniecības starp dalībvalstīm ierobežošanu, turklāt daļā līgumu, tajā skaitā ar SIA „Elkor Trade” slēgtajos, ietverts tirdzniecības, ko veic trešās personas, ierobežojums. Šādi līguma noteikumi pēc mērķa ir vērsti uz konkurences ierobežošanu, kavēšanu un deformēšanu un saskaņā ar KL 11.panta pirmās daļas un EKL 81.panta pirmās daļas noteikumiem ir aizliegti un spēkā neesoši no to noslēgšanas brīža. Šajā sakarā atbildētāja pareizi atsaukusies uz Eiropas Savienības Tiesas judikatūru: „(..) Jebkurā gadījumā, lai kā arī līgums būtu ieviests praksē, EKL 81.panta pirmajā daļā aizliegts izplatīšanas līgumos iekļaut tādus noteikumus, kuru mērķis vai sekas ir tirdzniecības ierobežošana. Tie veido konkurences ierobežojumu, kas var tikt sodīts saskaņā ar 81.panta pirmās daļas noteikumiem, ja tie var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm (Lieta Nr. C-306/96 *Javico* [1998] ECR I-1983, 14. un 15.punkts)”.

Atbildētāja pamatoti secinājusi, SIA „Samsung Electronics Baltics” slēgtie līgumi ar citām līdzpieteicējām ne tikai pēc mērķa atbilst Konkurences likuma 11.panta pirmajā daļā un EKL 81.panta pirmajā daļā noteiktā pārkāpuma tiesiskajam sastāvam, bet tie radīja arī konkurenci kavējošas, ierobežojošas un deformējošas sekas. No lietā ievāktajiem pierādījumiem atbildētāja pareizi konstatējusi, ka lietas dalībnieki ir arī praktiski ieviesuši pasākumus, kas vērsti uz tirgu sadali un paralēlās tirdzniecības ierobežošanu.

Attiecībā par tālākpārdošanas cenas noteikšanu apgabaltiesa pievienojas Lēmuma 5.3.punktā izdarītajam pierādījumu novērtējumam un secinājumiem. Proti, lietā esošie pierādījumi apliecina to, ka vairumtirgotāji SIA „Samsung Electronics Baltics” izstrādātās cenu lapas kā atskaites punktu izmantoja interneta veikalu cenu politikas ietekmēšanā, sekmēja augstu cenu caurspīdīguma pakāpi mazumtirdzniecības tirgū. Lietā esošie pierādījumi apliecina, ka tirgus dalībnieki, tostarp SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade”, ir bijuši iesaistīti savstarpējā informācijas apmaiņā par klientiem (interneta veikaliem), kuri nepilda nosacījumus par

minimālās tālākpārdošanas cenas ievērošanu, par kopīgām sanāksmēm un tajās apspriežamajiem jautājumiem, par cenu veidošanas noteikumiem, t.sk. par to, no kura datuma mainās cena, u.c. jautājumiem, tādējādi piedaloties Samsung preču tālākpārdošanas cenu plānošanā, noteikšanā un noturēšanā sev vēlamajā līmenī. Lietā ir konstatēta arī lietas dalībnieku sadarbība kontroles pasākumu faktiskā īstenošanā, pārbaudot un par rezultātiem informējot pārējos lietas dalībniekus, vai tiek ievērota Samsung preču noteiktā „rekomendētā” pārdošanas cena, aptverot sankciju piemērošanu un/vai draudus piemērot sankcijas pret „pārkāpējiem”, kas neievēro Samsung preču noteikto „rekomendēto” pārdošanas cenu. Saskaņā ar interneta veikalu pārstāvju sniegto informāciju, Samsung preču piegāde arī faktiski ir tikusi pārtraukta atsevišķiem tirgus dalībniekiem, ko apliecina arī publikācijas presē. Izmantojot interneta veikalu atkarību un ņemot vērā teritoriālo protekcionismu, kas izriet no SIA „Samsung Electronics Baltics” noslēgtajiem pārdošanas līgumiem, uz interneta veikaliem tika izdarīts spiediens, izmantojot draudus par preces nedošanu un garantijas nenodrošināšanu, izveidoti „melnie” un „baltie” saraksti un interneta veikalu TOP 10, faktiski kopīgi radīta sistēma interneta veikalu saimnieciskās darbības ietekmēšanai attiecībā uz Samsung preču tirdzniecību, tiem liedzot vai traucējot patstāvīgi, brīvi noteikt savas pārdošanas cenas. Tādējādi pēc būtības tika izslēgta vai katrā ziņā būtiski ierobežota izplatītāju un interneta veikalu savstarpējā konkurence un rezultātā arī labums, ko gūst gala patērētājs no patiesas konkurences apstākļos noteiktām cenām. Šādu konkurences apstākļu ieviešana neatbilst normāliem tirgus apstākļiem, kur katrs tirgus dalībnieks savu konkrēto rīcību vai uzvedības politiku tirgū nosaka patstāvīgi.

[20] SIA „Elkor Trade” galvenie argumenti lietā ir par to, ka nav iegūti ticami pierādījumi tās vainai. Pieteicējas ieskatā tās vaina konstatēta uz pieņēmumu pamata. Pieteicēja norādījusi, ka SIA „Elkor Trade” nav dažu Lēmumā atspoguļoto e-pastu adresāts; daži e-pasti sūtīti tikai kā kopijas SIA „Elkor Trade” darbiniekam; par dažiem e-pastiem lietā nav pierādījumu, ka SIA „Elkor Trade” darbinieks tos ir saņēmis vai ir iepazinies ar tiem; dažos e-pastos ir atzīme, ka tie satur datorvīrusus, kas var liecināt, ka adresāti tos pat nav saņēmuši. Lietā arī nav pierādījumu, ka SIA „Elkor Trade” darbinieks ir atbildējis uz šiem e-pastiem, un līdz ar to pieteicējas ieskatā nav pamatots apgalvojums, ka SIA „Elkor Trade” piedalījās informācijas apmaiņā ar konkurentiem. SIA „Elkor Trade” tulkojusi Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punktu, ka ir aizliegta informācijas savstarpēja apmaiņa starp tirgus dalībniekiem, tādējādi, ka nepietiek tikai ar vienpusēju informācijas nosūtīšanu no viena tirgus dalībnieka citiem, bet ir nepieciešams, ka šīs informācijas saņēmējs vai nu atbildei nosūta līdzvērtīgu tā rīcībā esošu informāciju, vai vismaz veic darbības, ka apliecinātu, ka informācijas saņēmējs šo informāciju ir izmantojis konkurences ierobežošanai. Pieteicēja uzskata, ka lietā ir tikai

pierādījumi, ka SIA „Elkor Trade” konkurenti sūtīja tās darbiniekiem e-pastus, kuros esošās informācijas nosūtīšana, iespējams, ir aizliegta, bet nav pierādījumu, ka SIA „Elkor Trade” vai tās darbinieki piedalījās informācijas apmaiņā.

Pieteicējas ieskatā atsevišķu interneta veikalu pārstāvju paskaidrojumi, kuros norādīts, ka SIA „Elkor Trade” ir īpaši aktīvi likusi ievērot SIA „Samsung Electronics Baltics” rekomendētās preču tālākpārdošanas cenas, vērtējams kā konkurentu vēlme kaitēt SIA „Elkor Trade” tēlam un komercdarbībai, turklāt šie pārstāvji norādījuši, ka dokumentālu pierādījumu viņu apgalvojumiem nav. Tādējādi pieteicējas ieskatā nav pierādīts viens no Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1.punktā norādītajiem aizliegtās vienošanās nosacījumiem – cenu noteikšana.

SIA „Elkor Trade” arī uzskata, ka konkurences tiesību princips, ka netiek nodalīta darbinieka vaina no uzņēmuma vainas, uz SIA „Elkor Trade” nav attiecināms, jo tās amatpersonas un darbinieki nav sūtījuši konkurentiem informāciju attiecībā uz cenām vai citas ziņas par tās komercdarbību.

Pārbaudot lietā esošos pierādījumus attiecībā uz SIA „Elkor Trade” un Lēmuma pamatojumu, apgabaltiesa atzīst, ka pieteicējas argumenti nav pamatoti. Lēmumā pierādījumi vērtēti pareizi. Lietā iegūtie pierādījumi to kopsakarā ir ticami, pieļaujami un pietiekami. Turklāt iegūtie pierādījumi par pieteicējas vainu to kopumā ir apjomīgi un pārliecinoši.

Kā redzams no lietā esošajiem pierādījumiem, SIA „Elkor Trade” kā saņēmēja norādīta virknē e-pastu, kas sūtīti no 2007.gada 28.maija līdz 2008.gada 29.augustam un kuru saturs nepārprotami vērsts uz tirgus dalībnieku uz konkurences ierobežošanu vērstām darbībām.

Apgabaltiesa piekrīt Lēmumā izdarītajiem secinājumiem, ka šajā lietā pierādījumu kopums apstiprina, ka līdzpieteicējas apzināti, mērķtiecīgi un saskaņoti kopā veikušas konkurenci ierobežojošas darbības, turklāt apzinājušās arī sevi kā „vienotu mehānismu” šo darbību izpildē, par ko liecina tādi apzīmējumi kā: „tirgus sakārtošanas entuziastu grupa”; SIA „RD Elektroniks” pārstāvja uzruna e-pasta vēstuļu (kuras adresāti ir V.M., D.S., V.T. (SIA „Samsung Electronics Baltics”), D.U. (SIA „Proks”), J.B. (SIA „Rota un K”), M.N. (SIA „Elkor Trade”)) ievadā „Godātie kolēģi, paldies visiem par aktīvo līdzdalību forumā. 1. Attiecībā uz cenām. Fiksējam: 3, 4 sērija – cenu izmaiņas no 2008.gada 1.augusta”; „Pēdējais jautājums apvienībai. www.e-shopping.lv – ir notikusi tehniska kļūme, principā nav ievērots, ka kompānija dempingotu. Ir vērsies ar lūgumu – pārnest viņu no „Melnā saraksta” uz normālo klientu kategoriju? Ko domājat?” u.c.

Apgabaltiesa par pareiziem atzīst atbildētājas secinājumus, ka, vērtējot katra iesaistītā tirgus dalībnieka lomu pārkāpumā, konstatēts, ka neviena no līdzpieteicējām, tostarp SIA „Elkor Trade”, nekādi nebija norobežojusies no Lēmuma 5.2. un 5.3.punktā aprakstītajām darbībām vai

paudusi šaubas par to likumību un atbilstību konkurences tiesību normām. Kaut arī no līdzpieteicējam saņemtajās e-pasta sarakstēs atrodams salīdzinoši mazāks SIA „Elkor Trade” sūtīto tieši e-pastu skaits, atbildētāja pamatoti šim apstāklim nav piešķīrusi būtisku nozīmi, jo saskaņā ar interneta veikalu pārstāvju sniegtajām ziņām tieši SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” visaktīvāk uzspiedušas noteiktās cenas ievērošanu un SIA „Elkor Trade” šo prasību izvirzījusi tieši telefonsarunās, nevis rakstot e-pasta vēstules. Apgabaltiesa interneta veikalu darbinieku sniegtajām ziņām par faktiem, vērtējot tās kopsakarā ar pārējiem lietā iegūtajiem pierādījumiem, piešķir ticamību.

Apgabaltiesa norāda, ka interneta veikali kā mazumtirgotāji jeb preču tālākpārdevēji šās lietas ietvaros nav uzskatāmi par pieteicējas kā vairumtirgotājas konkurentiem. Konkurenti šajā lietā ir līdzpieteicējas. Pieteicēja nav norādījusi uz objektīvu un ticamu iespējamību, ka interneta veikali kādu iemeslu dēļ būtu ieinteresēti kaitēt tās tēlam un komercdarbībai. Gluži pretēji, interneta veikali kā Samsung preču tālākpārdevēji ir komerciāli ieinteresēti šo preču iepirkšanā godīgas konkurences ietvaros.

Apgabaltiesa pilnībā piekrīt atbildētājas norādītajam, ka komerciālajā darbībā nav pieļaujama konkurentu apmaiņa ar komerciālās darbības plāniem un citu komerciāli jutīgu informāciju. Aizliegta vienošanās ir konstatējama, ja puses nonāk pie vienprātības vai plāna, kas ierobežo vai sliecas ierobežot to komerciālo brīvību, nosakot pušu kopīgos darbības nosacījumus, un neievēro, ka katrai uzņēmējsabiedrībai sava komerciālā politika ir jānosaka neatkarīgi. Minētā prasība nepieļauj tiešus vai netiešus kontaktus starp uzņēmējsabiedrībām, kuru mērķis vai sekas ir konkurentu rīcības tirgū saskaņošana un ietekmēšana. Lai konkrēto tirgus dalībnieku darbībās konstatētu saskaņotu darbību, ir jāizpildās šādiem nosacījumiem: 1) starp tirgus dalībniekiem ir jābūt vienprātībai, ar ko apzināti ir aizstāta konkurence; 2) saskaņai starp tirgus dalībniekiem nav jābūt sasniegtai verbāli, un to var būt izraisījuši tieši vai netieši kontakti starp karteļa vienošanās dalībniekiem. Lai pierādītu saskaņotu darbību eksistenci, nav nepieciešams, ka konkurents ir formāli apņēmis attiecībā uz vienu vai dažiem citiem (konkurentiem) rīkoties zināmā veidā vai konkurenti ir vienojušies par to turpmāko rīcību tirgū. Pietiekami, ka konkurents ar savu paziņojumu par plānoto rīcību ir izslēdzis vai vismaz ir būtiski samazinājis neskaidrību par uzvedību, kuru gaidīt no tā tirgū. Saskaņotas darbības jēdziens ietver sevī divpusēju kontaktu eksistenci. Šis apstāklis izpildās tad, kad viens konkurents atklāj tā nākotnes nodomus vai rīcību citam, kad pēdējais to lūdz vai vismaz akceptē šādu informācijas apmaiņu. Proti, aktīvi nenorobežojas no šādas informācijas apmaiņas.

[21] Pieteicēja norādījusi, ka atbildētāja nav ņēmusi vērā SIA „Elkor Trade” iesniegtos pierādījumus – līgumus ar interneta veikaliem, kuros nav

noteikts, ka tiem, realizējot no tās iepirkto precī, jāievēro rekomendētās pārdošanas cenas.

Apgabaltiesa norāda, ka tam, ka aizliegta darbība preces tālākpārdošanas cenas noteikšanai nav tieši paredzēta līgumos ar interneta veikaliem, pārkāpuma pierādīšanā nav izšķirošas nozīmes. Ja aizliegtas darbības tiktu veiktas tik atklātā formā, tad citu pierādījumu vākšana lietā vispār nebūtu nepieciešama.

Atbildētāja pieteicējas iesniegtos līgumus nevis nav ņēmusi vērā, bet nav tiem devusi priekšroku iepretim citiem lietā iegūtajiem un novērtētajiem pierādījumiem.

[22] Atbildētāja pamatoti atzinusi, ka no lietā iegūtajiem pierādījumiem redzams, ka citastarp arī SIA „Elkot Trade” ir izpratusi līguma teritoriālā ierobežojuma nozīmi un bijusi tieši ieinteresēta, lai teritoriālo principu ievērotu arī citi vairumtirgotāji Lietuvā un Igaunijā, un rīkojusies saskaņā ar to. Atbildētājas lietā iegūtie un vērtētie apjomīgie pierādījumi (Lēmuma 4.punkts) apliecina, ka līdzpieteicējas, citastarp arī SIA „Elkor Trade”, uzspieda interneta veikaliem rekomendētās tālākpārdošanas cenas ievērošanu un bija tieši ieinteresētas, lai interneta veikali attiecīgo precī neiegūtu no citiem avotiem – vairumtirgotājiem, kuri šādas prasības attiecībā uz cenu neizvirza. Saskaņā ar minētajiem pierādījumiem šajā nolūkā preču izplatītājas – līdzpieteicējas – „nepaklausīgajiem” interneta veikaliem bija paredzējušas atteikt paredzētos papildu labumus („noņemt bonusus”), preču iepirkumā „nepareizās” preces atpirkt, atteikt izsniegt precī. Kā izriet no interneta veikalu pārstāvju sniegtajām ziņām (analizētas Lēmuma 4.6.punktā), šādas darbības atsevišķos gadījumos faktiski arī tika veiktas, turklāt tieši SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” bijušas aktīvākās tālākpārdošanas cenas uzspiešanā ar iepriekšminētajiem līdzekļiem.

Tādējādi nepamatots ir pieteicējas arguments, ka tā interneta veikaliem preces faktiski pārdeva, neuzspiežot tālākpārdošanas cenu.

[23] Ņemot vērā minēto, lietā ir pierādīts un Lēmumā pamatoti konstatēts Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 3.punktā noteiktā aizlieguma pārkāpums un EKL 81.panta pirmās daļas pārkāpums SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” darbībās; SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” pamatoti saskaņā ar Konkurences padomes kompetenci uzlikts tiesiskais pienākums izstrādāt Lēmuma 8.punktā minētos korporatīvos konkurences tiesību ievērošanas noteikumus, iepazīstinot ar šiem noteikumiem darbiniekus un korporatīvos konkurences tiesību ievērošanas noteikumus iesniegt atbildētājai.

[24] Ar Lēmumu SIA „RD Elektroniks” uzlikts naudas sods Ls 1 442 524,54 apmērā, bet SIA „Elkor Trade” – Ls 541 920,38 apmērā.

Vērtējot SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” piemērotā naudas soda samērību, apgabaltiesa atzīst, ka naudas sods noteikts samērīgs, ievērojot Konkurences padomei noteikto kompetenci, piemērojot pareizas tiesību normas (Konkurences likuma 12.pantu, 28.panta otro daļu, Noteikumus Nr.796, APL 8.pantu) un izdarot pareizus lietderības apsvērumus.

Lēmumā pareizi secināts, ka SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” darbības atbilst Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas 1. un 3.punktā un EKL 81.panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpuma tiesiskā sastāva pazīmēm. Lietā ir pierādīts gan vertikālās aizliegtās vienošanās pārkāpums ar SIA „Samsung Electronics Baltics”, gan horizontālās aizliegtās vienošanās (horizontālā karteļa) pārkāpums ar konkurentiem.

Atbildētāja pamatoti aprēķinā ņēmusi vērā pieteicēju neto apgrozījumu 2008.gadā, tā kā pārkāpums konstatēts 2009.gadā.

Atbildētāja Lēmuma 7.6.punktā saskaņā ar Noteikumu Nr.796 13.-16.punktu vērtējusi pārkāpuma smagumu (pārkāpuma veidu, tā radītās vai iespējamās sekas, katra iesaistītā tirgus dalībnieka lomu pārkāpumā) un pārkāpuma ilgumu.

Attiecībā par pārkāpuma sekām apgabaltiesas ieskatā atbildētāja pamatoti secināja, ka konstatētie pārkāpumi, papildus konstatētajam mērķim – kavēt, ierobežot vai deformēt konkurenci – radīja arī sekas konkurencei. SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” līgumos ietverot skaidru un nepārprotamu noteikumu par teritoriālo ierobežojumu Samsung preču pārdošanai, to attiecinot uz izplatītājiem, piedaloties informācijas apmaiņā Samsung preču importētāju „pārkāpumu” identificēšanai, īstenojot tiešus pasākumus Samsung preču importa ierobežošanai, ieviešot Samsung preču garantijas sistēmu, kas vērsta uz tirgu sadali, kontroli un paralēlās tirdzniecības ierobežošanu, ir īstenota vienošanās, kuras mērķis ir konkurences ierobežošana, kavēšana un deformēšana. Tā kā šāda vienošanās jau pēc savas nozīmes ir vērsta uz paralēlās tirdzniecības ierobežošana un tirgu sadali, tādējādi ietekmējot tirdzniecību starp dalībvalstīm EKL 81.panta pirmās daļas izpratnē, tā ir uzskatāma par tādu, kuras mērķis ir konkurences ierobežošana kopējā tirgū, jo tā ierobežo Samsung preču izplatītāju saimnieciskās darbības brīvību un atņem vai vismaz samazina galapatērētājam priekšrocības, ko tas gūst no efektīvas (tajā skaitā pārrobežu) konkurences. Konstatētie pierādījumi apstiprina, ka Samsung preču izplatītāji (pieteicējas) ir ne tikai uztvēruši un sapratuši Samsung preču pārdošanas teritoriālā ierobežojuma būtību, bet ir arī rīkojušies, lai to ieviestu.

Attiecībā par katra iesaistītā tirgus dalībnieka lomu pārkāpumā apgabaltiesas ieskatā atbildētāja pamatoti secināja, ka SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” nav pārkāpuma iniciatores, bet tām bija aktīva loma. SIA „RD Elektroniks” bija īpaši aktīva e-pasta sarakstē ar iesaistītajiem konkurentiem, lietā esošie un novērtētie pierādījumi norāda

uz savstarpēju rīcības saskaņošanu un visu iesaistīto tirgus dalībnieku ieinteresētību minētajās vēstulēs aprakstītajās darbībās un sarakstes mērķī, tostarp piedalīšanās kopīgās tikšanās.

Apgabaltiesa noraida kā nepamatotus SIA „Elkor Trade” argumentus, ka tās dalība pārkāpumā nepareizi Lēmumā vērtēta kā aktīva, kamēr SIA „Rota un K” – kā pasīva. Nav izšķirošas nozīmes tieši nosūtīto e-pasta vēstuļu skaitam salīdzinājumā ar citām līdzpieteicējām, atstājot bez ievērības visu iesaistīto tirgus dalībnieku ieinteresētību minētajās vēstulēs aprakstītajās darbībās un sarakstes mērķī, tostarp piedalīšanās kopīgās tikšanās. Kā norādīts iepriekš, Lēmumā pierādījumi vērtēti kopsakarā, tostarp, interneta veikalu amatpersonu sniegtās ziņas par faktiem. Saskaņā ar interneta veikalu pārstāvju sniegtajām ziņām tieši SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” visaktīvāk uzspiedušas noteiktās cenas ievērošanu un SIA „Elkor Trade” šo prasību izvirzījusi tieši telefonsarunās, nevis rakstot e-pasta vēstules. Savukārt attiecībā uz SIA „Rota un K” interneta veikalu amatpersonas šādas ziņas nav norādījušas. Apgabaltiesa jau iepriekš norādīja, ka interneta veikalu darbinieku sniegtajām ziņām par faktiem, vērtējot tās kopsakarā ar pārējiem lietā iegūtajiem pierādījumiem, piešķir ticamību.

Apgabaltiesa nekonstatē kļūdas Lēmumā izdarītajos secinājumos par pārkāpuma ilgumu.

Tā kā lietā SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” darbībās konstatēta gan vertikālā (smags pārkāpums), gan horizontālā (sevišķi smags pārkāpums) vienošanās, līdz ar to pieteicējām atbilstoši Noteikumu Nr.796 24.punktam galīgais naudas soda apmērs noteikts tā naudas soda ietvaros, kas noteikts par smagāko pārkāpumu.

Noteikumu Nr.796 18.4.punkts sevišķi smaga pārkāpuma gadījumā noteic naudas soda apmēru no 1,5 līdz 7% apmērā no pēdējā gada finanšu gada neto apgrozījuma. Nosakot soda apmēru, atbildētāja pamatoti ņēmusi vērā katra tirgus dalībnieka lomu, pārkāpuma iniciatorei SIA „Samsung Electronics Baltics” piemērojot 3,8%, tirgus dalībniecei ar pasīvo lomu SIA „Rota un K” – 1,75%, bet tirgus dalībniecēm ar aktīvo lomu, tostarp SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” – 3,5%. Apgabaltiesa šādu soda naudas procentuālo vērtējumu atzīst par piemērotu un samērīgu. SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” kā tirgus dalībniecēm, kuru loma sevišķi smagā konkurences tiesību pārkāpumā bijusi aktīva, atbilstoši par šāda veida pārkāpumu piemērota puse no iespējamā lielākā naudas soda apmēra no pēdējā gada finanšu gada neto apgrozījuma.

Pareizi piemērots arī Noteikumu Nr.796 19.2.punkts, tā kā pārkāpums visu līdzpieteicēju darbībās ilga vairāk par vienu gadu, nepārsniedzot piecus gadus. No iespējamā naudas soda lielākā paredzētā procentuālā palielinājuma 0,5% visām līdzpieteicējām vienādi tas palielināts par 0,1%, kas apgabaltiesas vērtējumā ir atbilstoši un samērīgi.

SIA „RD Elektroniks”, atšķirībā no citām līdzpieteicējām, saskaņā ar Noteikumu Nr.796 21.punktu kopējais naudas sods palielināts par 0,2%, jo

lietā tika konstatēts tās atbildību pastiprinošs apstāklis – tā kavēja izmeklēšanu un slēpa izdarīto pārkāpumu, iznīcinot pierādījumus. Apgabaltiesas ieskatā attiecībā pret SIA „RD Elektroniks” Noteikumu Nr.796 21.punkts piemērots pamatoti un naudas soda palielinājuma apmērs ir piemērots un samērīgs.

Divām līdzpieteicējām – SIA „Samsung Electronics Baltics” un SIA „Proks” – naudas sods saskaņā ar Noteikumu Nr.796 23.punktu samazināts, jo tās iepretim citām līdzpieteicējām veica darbības pārkāpuma seku novēršanai un turpmāku pārkāpumu nepieļaušanai, atzīstot minēto par atbildību mīkstinošu apstākli.

Iepriekšminētajā kārtībā aprēķinātais SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” naudas sods tika pamatoti un samērīgi samazināts saskaņā ar Noteikumu Nr.796 23.2.punktu, tā kā tām Samsung zīmola preču īpatsvars 2008.gadā no kopējā apgrozījuma veidoja mazāk kā 10%.

Apgabaltiesa secina, ka SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” noteiktais galīgais naudas sods ir atbilstošs pārkāpuma raksturam, tas atbilst samērīguma un vienlīdzības principam. Atbildētāja naudas soda aprēķinā ņēmusi vērā visus tiesību normās noteiktos kritērijus un tiesību principus. Apgabaltiesa, pārlūkojot Konkurences padomes pēdējos gados pieņemtus lēmumus citās lietās, nekonstatē, ka konkrētajā gadījumā atbildētāja, nosakot naudas soda apmēru, līdzīgās lietās būtu rīkojusies atšķirīgi. Arī pieteicējas uz šādiem apstākļiem nav norādījušas.

[25] Ņemot vērā minēto, Lēmums attiecībā uz SIA „RD Elektroniks” un SIA „Elkor Trade” ir tiesisks un pamatots un tā atcelšanai nav pamata.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Konkurences likuma 8.panta otro daļu un Administratīvā procesa likuma 246.-251., 253. un 325.pantu, Administratīvā apgabaltiesa

nosprieda:

Noraidīt SIA „Elkor Trade” (tagadējais nosaukums – SIA „Fosneks”) pieteikumu par Konkurences padomes 2009.gada 30.oktobra lēmuma Nr.E02-40 (protokols Nr.43, 2.§) „Par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu” atcelšanu daļā, kas attiecas uz SIA „Elkor Trade”.

Noraidīt SIA „RD Elektroniks” (tagadējais nosaukums – maksātnespējīgā SIA „GP 2011”) pieteikumu par Konkurences padomes 2009.gada 30.oktobra lēmuma Nr.E02-40 (protokols Nr.43, 2.§) „Par pārkāpuma konstatēšanu, tiesiskā pienākuma un naudas soda uzlikšanu” atcelšanu daļā, kas attiecas uz SIA „RD Elektroniks”.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentā 30 dienu laikā no tā sastādīšanas dienas, kasācijas sūdzību iesniedzot Administratīvajā apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja	(paraksts)	L.Vīnkalna
Tiesneses	(paraksts)	I.Amona
	(paraksts)	K.Krastiņa

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās apgabaltiesas tiesnese
Rīgā 2011.gada 6.maijā

L.Vīnkalna